

*Piros pünkösöd öltözik sugárba,
 Mosolyogva száll le a világra.
 Nyomában kél édes rózsa-illat,
 Fényözön hull, a szívek megnyílnak,
 Hogy először tűnt fel a világnak,
 Tüzes nyelvek alakjába' támadt.
 Megoldotta apostolok nyelvét,
 Hirdeté a győzedelmes eszmét.
 Piros pünkösöd, juttasd tiszta fényed,
 Ma is minden bánkódó szívének,
 Hogy ki tévelyg kétségbe', homályba':
 Világító sugaradat áldja.
 Habozóknak oldjad meg a nyelvét,
 Világosítsd hittet föl az elmét.
 Hogy az eszme szívből szívbe szálljon,
 Diadallal az egész világon!
 Piros pünkösöd, szállj le a világra,
 Taníts meg új nyelvre, új imára.
 Oszlasd széjjel mindenütt az éjet,
 Szeretnek sugara, Szentlélek!
 (Reviczky Gyula)*

**BULÁNYI GYÖRGY
 SZÉLZÚGÁS, LÁNGNYELVEK...**

Naplóíráshoz Horatius szerint otium kell. Ebben a latintól elszokott világban inkább Arannyal kell szólni: egy kis független nyugalom, melyben a dal megfogható - erre várt ő késő öregkorában, amikor hatvan éves volt. Én várom-e? Nem. Akkor érzem jól magamat, ha a tennivalóimtól nem tudom, hol áll a fejem. De ennek most az lett a következménye, hogy május 6-ról 14-re ugrok. Még jó, hogy előre kellett dolgoznom, s a májusi szentbeszédeimet meg kellett írnom valamikor januárban az áprilisi Érted Vagyok számára, ahol ennyi az átfutási idő. De elmúlik a május, s én e naplófüzetnek a naptár miatt a Pünkösdi napló nevet adom. Illik tehát, hogy legyen benne valami Pünkösdről is.

Ne távozzatok Jeruzsálemből, hanem várjátok meg az Atya ígéretét. Felmentek a felső szobába, s egy szívvel és egy lélekkel kitartóan vettek részt az imádkozásban. Majd Júdás helyett megválasztották Mátyást azok közül, akik az egész idő alatt együtt voltak velük, amíg közöttük járt az Úr Jézus. Amikor pedig eljött a pünkösöd napja, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, s Péter elkezdheti beszédét:

KOINÓNIA

**XVIII. évfolyam 6. 7. szám
 2011. június, július
 TARTALOM:**

A Koinónia régebbi számai elérhetők: www.bulanyi.hu

Bulányi György, Szélzúgás, lángnyelvek	1865
Habos László, A barátságról	1867
LEVELESLÁDA	1868
Farkas István, Interjú a Hídépítővel	1869
DRIP, A múltat végkép eltörölni	1871
Czakó Gábor, A pénz szagtalan büze	1872
Böjte Csaba, Mi történt Tuniszban?	1874
Barcza Barna, Szabad asszociációk...	1875
Farkas István, Arany és olaj	1876
Király Ignác, Család és szolgálat	1878
In memoriam Bulányi György	1879
In memoriam Dombi Ferenc	1881
Faragó Ferenc, Tanyai szilánkok	1883

«Az emberi elköteleződés folyóirata – családjunkért, nemzetünkért, mindenkiért – Isten Országá megvalósulásáért.»

Elérhetőség; faragoferi@gmail.com, 06-20-9872-982

Jézust, akit Isten igazolt előttetek, ti felszegeztétek és megöltétek. De őt az Isten feltámasztotta, mivel lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa őt. Negyvenkilenc nappal húsvét után a titokban feltámadás publikus, kinyilvánított feltámadássá lesz; tudomásul veheti azt egész Jeruzsálem: Kaifás, a főpap, a gyilkosság kitervezője is, s a nép is, aki a Feszítsd meg!-et kiáltotta. Péter azt mondja, hogy szükségképpen volt a feltámadás: lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa őt. Miért volt lehetetlen? Magyarán Péter zsolta idéz: nem engedted, hogy Szented rothadást lásson. S az Isten azt tesz, amit akar. Ezért mindenható.

Ki kell már egyszer tisztázni a mindenható Isten fogalmát. Aki Istenről beszél, állítja, hogy Ő létezik, az teljes valóság - mindennek, ami csak van - végső okának vallja őt. Mert semmi sincs ok nélkül, még pedig elegendő és szükségképpen ok nélkül. Másképpen mondva ugyanezt: semmi sincsen magától; mindennek, ami létezik, szükségképpen van létrehozó oka. A gyufának a gyufacsináló ember az oka, aki megtervezte és megvalósította azt a gyárat, amelyben a gyufát előállítják. A teljes valóságnak a meg-

csinálója az ezt a valóságot létrehozó Isten. Ez a szükségképpen ok; mert nem lenne gyufa, és nem lenne a bennünket körülvevő, fényévek távolába is terjeszkedő teljes valóság, ha nem lenne létrehozója, akit Istennek állítunk. Másfelől a gyufacsináló embernek nem lehet oka a gyufa, mert a gyufa képtelen embert alkotni. A gyufa képes elégni, hőt fejleszteni, de embert nem tud létrehozni. Az ember viszont már elégséges oka a gyufának, mert az ember képes gyufát csinálni. Aki Istent állít, az olyan létezőt állít, aki képes létrehozni a valóságot, s a valóság egészén belül embert is képes alkotni. Így aztán Isten az egész valóság szükségképpen és elegendő oka.

Szükségképpen és elegendő oka nemcsak a teljes valóság létezésének, hanem a valóságban ható törvényeknek is. Az emberalatti világban pl. a szélviharnak, tájfunnak, a szökőárnak, a földrengésnek s a vulkánkitörésnek is. Az élő világban az életnek és az elmúlásnak, a gyümölcsöt hozásnak s a szaporodásnak is, a kórokozók, bacilusok létezésének is az Isten az okozója. Az ember világában pedig az ember szabadságának: a jó és gonosz cselekedeteinknek is, melyek szabadságunkból fakadnak. A lét törvényének tapasztaljuk a tájfun, a halált, s az emberi szabadság minden megnyilvánulását, pl. a neoliberalizmus gaztetteit is. Az Isten a végső oka nemcsak a valóság egészének, hanem a bennük ható törvényeknek is. Miért ezek a törvényei? Mert Isten - nem Istent teremtett, mert ez fogalmi ellentmondás lenne. Isten, az abszolút lét, csak nem-Istent, csak relatív létet tud teremteni. A relatív lét pedig ilyen, hogy van benne földrengés, halál és emberi gonoszság. Szükségképpen. Vak erőkből is áll és gonosz erőkből is - szabadságunk következtében. Nem tudott másmilyen világot teremteni. Biztos, hogy a lehető legjobb világot teremtette; következik ez az Isten tökéletességéből, jóságából. Abból, hogy Isten azt hozta létre, amire egyáltalán képes volt. Az ember sem csinál egy alkotást pocsékabba, mint ahogy tudja. Ha Isten világot, valóságot hoz létre, az ilyen. Így mindenható az Isten.

Az öntudatlan világ nem szenved. Az ember szenved tőle, de jutalma lehet az Isten örök élete halálunk után. S jutalmunk lehet az Isten Országának boldogsága már a földi létben is, ha jóra használjuk a kapott szabadságot: ha adunk. Ha adunk, százannyit kapunk vissza: testvért és nővért, házat és földet. Nem csinálunk rossz vásárt, ha meg is kell halnunk. Sorsunk itt is a boldogság, ha itt még nélkülözünk is kell az abszolút lét zavartalan örömét.

S most jön a nagy kérdés: ha már csak ilyenre sikerülhet a relatív lét, nem tudná Isten a tájfun borzalmait, s korunkban a neoliberalizmus gonoszságait - s más korokban más gonoszságokat - felszámolni, hatályon kívül helyezni? Miért ne tudná?! Akinek van hatalma törvényt szabni, annak van hatalma a törvényt hatálytalanítani is. Meg is teszi az Isten ezt nemegyszer. Jairus házában, Naim városának kapujában, Lázár sírjánál. Sőt, minden egyes csodás gyógyulásakor, Jézus korában és akármikor. Jézus ugyan azt mondja a gyógyultaknak: A hited gyógyított meg téged. De eh-

hez a gyógyulásához azért az Istennek is köze van, mert a kilenc leprásnak szemére hányja, hogy nem dicsőítették Istent a gyógyulásért. Ateisták nem szoktak csodálatosan meggyógyulni. Egy baráti házaspár négy gyermekéből egy rákos lett. Buzgón s hittel imádkozott az egész család. S a rák nyom nélkül eltűnt. Lourdes-ban jegyzik az orvosilag érthetetlen gyógyulásokat, s nem keveset. Másutt is történnek csodálatos gyógyulások, ma is.

Mért nem avatkozik bele Isten sűrűbben a folyamatokba? Talán azért, mert Jairus lányának, a naimi ifjúnak s Lázárnak néhány évtizeden belül mindenképpen meg kell halnia. Talán azért, mert a meggyógyult betegeknek előbb-utóbb ugyanez lesz a sorsuk - a teremtett világ törvényszerűségei szerint. Meghalnak néhány év vagy évtized után ők is - ismét a teremtett világ törvényszerűségei alapján. Minek nyúljon bele, ha mindenképpen működnek az általa létrehozott világ törvényei? Ha Isten mégis belenyúl a törvényszerű folyamatokba és megmásítja azokat, valami oka van rá. Találgathatjuk ezt az okot. A Golgotán nem nyúlt bele, mert nem bábjátékot akart, hanem történelmet: Kaifás, Pilátus kezét nem köti meg, ellenük és társaik ellen csak háborúkkal csatázhatna, s ezt azért az Isten még sem vállalja. Húsvétkor, Pünkösdkor viszont belenyúlt. Miért tette? Mert meg akarta taszítani Jézus ügyének kátyúba jutott szekerét. Azt akarta, hogy a feltámadt Jézus húsvét után összeszedje a megfutott Tizenkettőt. Pünkösdkor pedig azt akarta, hogy a feltámadása publikus, mindenki által tudottá legyen. Isten gyilkolni nem hajlandó, de Jézust feltámasztja, új életet ad neki. Gyilkolni nem hajlandó, de kiárasztja Lelkét: szélzúgást támaszt, lángnyelvek ereszkednek a Tizenkettőre, s bátorság tölti el őket: nem gyilkolni, de vállalni azt, hogy Kaifás most már az ő életükre is törjön. Mindenható-e már most az Isten? Nem jó szó ez az Isten jellemzésére. Hajlandó létet, életet adni. Hajlandó gyógyítás, feltámasztás, újra adni ezt az életet. De gyilkolni nem hajlandó, inkább együtt szenved a szenvedővel; ha kell, akkor a kereszten vergődő Jézussal is. Inkább mindent adónak és mindent elszenvedőnek mondanám őt. A mindenhatóságának korlátot szabnak az által megteremtett világ törvényszerűségei; pl. az, hogy mindannyian egy halálos betegséggel születünk a világra. Ide kívánczok most egy vers. Szabó Lőrincé. Címe:

LÓCI VERSET ÍR

...egyszerre nyílt az ajtó,
jött Lóci és elébem állt
s megszólalt: - Apu, verset írtam!
- De hisz még nem tudsz írni, te!
- Nem is írtam, csak kigondoltam.
- No, halljuk. - Hát figyelj ide, -
szólt Lóci, azzal nekikezdett
s két sorban elmondta a verset:
"Az életet adja, adja,
egyszerre csak abbahagyja."
Én nagyot néztem: - Ki? Kiről szól
a versed? Ennyi az egész?
- Hát az Istenről, az a címe! -
magyarázza a gyerek; és:
- Nem kéne még valami hozzá?
- kérdeztem én kíváncsian.

- Nem hát, - felelt ő, - ez az élet,
 - ebben már minden benne van.
 - Benne van, jól van, igazad van,
 szép a vers, menj és játszd tovább! -
 Szinte ijedten csókoltam meg
 Lóci hatéves homlokát...

El kell fogadnom, hogy Isten ilyen világot teremtett, s ezen a világon belül kell tennem, amit kíván tőlem. Tőlem azt kívánja, amit mindenkitől. Hogy el ne akadjon a szekér. Hogy megvalósuljon az ország. Az Ország, amely testvérekből áll, akik nem parancsolgatnak egymásnak, hanem mossák egymás lábát. Az Ország, amelyben nem akarok gazdagabb lenni, mint a testvérem, hanem osztozok. Az Ország, amelyben nem erőszakoskodom, mert mi értelme lenne annak ott, ahol mosni akarom a testvérem lábát, s mindent meg akarok osztani vele. Isten Lelke csak ezt kívánja tőlem. Ugyanazt, amit tőled is.

HABOS LÁSZLÓ A BARÁTSÁGRÓL

Csendes volt a kilences zárka. Csupán néhány elítélt tartózkodott szálláshelyén. A cella lakóinak nagy része a fogházkörlet más helyein talált szabadidős elfoglaltságot magának. A kultúrára éhesek, a kultúrteremben elhelyezett televízió készülék elé telepedtek. A

friss levegőre vágyók, a börtönudvaron sétáltak. A zárkaparancsnok, a magas, szeplős-arcú jehovista fiú szorgosan tisztította a mindig fényesen csillogó cipőjét. Az alacsony termetű írnok, aki néhány perccel korábban érkezett meg munkáltatójának parancsát teljesítve a fodrászműhelyből, szorgos mozdulatokkal fehérneműinek mosásába kezdett. A kövér rakodómunkás pedig, az előző nap kapott érlelmi-szercsomagja maradékait tömte mohón magába. A fiatal katolikus katszolgos olvasásba merült. Egy vastag kötetet – , melyet szőke hittársától kapott kölcsön, aki odaadó gondolat rejtegette az időközben tiltott irodalomká minősített művet – tartott a kezében. Az irodalmi alkotást olvasva Thomas Mann gondolatai közepette *szállt pokolra*, amikor odafigyelést igénylő zajjal megérkezett két szállítómunkás zárkatárs kidudorodott tarisznyájukban élelmiszerekkel megrakodva. A magas, és teljesen kopaszra borotvált fejű elítélt feldúltan pakolt szekrényében, miközben a tőle addig meg-szokottnál jóval hangosabb és cifrább káromkodásba kezdett. A nem szokványos durva felkiáltásaira a zárkában levők odafigyeltek. A jóembernek pontosan ez volt a célja. A dühös rabok, amikor valami gondjuk akadt, néha válogatott cifra jelzőkkel illették a Teremtőt, de a magas, kopasz, ingerült feldúlt szállítómunkás a cifra jelzők közé nem az általában szokásos *Isten* tulajdonnevet, hanem a személyes sértés előidézésére a *Jehova* megnevezést használta. A Jehova tanúi felekezetű zárkaparancsnok, hittársai meghökkenett tekintetétől követve, megszokott jámborságából kibillenve, erélyessé vált hangon érdeklődött zárkatársa ingerültségének okáról. Válaszában többször obszcén kifejezések mellett emlegette követői előtt, meglehetősen sértő módon a Teremtőt, ismertté vált nevével nevezve. A dühtől nehezen értelmezhető mondataiból lassan megértette az időközben benépesült zárka hallgatósága, hogy elítéltsük a Jehova tanúja pénzügyi írkokokra volt módfelett dühös, amiért azok cinkosságot vállaltak a spájzvezető fegyőrrel az elítéltek tudatos és módszeres átverésénél.

A magas, kopasz kiszúrta spájzolásában közben a lenyúlására irányuló szándékot. A húsz dekagrammnak igényelt szalámi, a mérlegen csupán tizenhét dekagrammnyit mutatott, mégis huszonháromnak megfelelő árat mondott a smasszer. A cigaretta, tea, konzerv fix árainak összeadása után sem stimmel az összeg, amit a pénzügyi írkok is érzékelt, melyről egy pillanatra kikerekedett tekintete tanúszkodott, mégis a fegyőr által mondott nem valós, az elítélt kárára összeadott összeget vezette annak spájzos kartonlapjára. A zárkaparancsnok ingerültsége fokozódott istene nevének ismételt szidalmazása miatt, melyet zárkatársa mindenki füle hallatára zúdított rá. A szállítómunkás érthető kiakadásában köztudottan a tanú hittestvérei is felelősek voltak. Lassan csillapodott a magas kopasz. Felháborodása végighömpölygött a zárkában, s más rabtársak is rövid megjegyzéseikkel egyetértettek a háborgóval. Az olvasni szándékozó fiú nehezen mélyült el újra Thomas Mann megálmodott világába, amikor a zárkába lépett ügyeletes erélyes hangon kérte számon a zárkaparancsnokot az elmaradt folyosói takarítás miatt. Időközben néhányan hittestvérei közül, hogy megszabaduljanak a kellemetlen szituációból, elosontak a zárkából. A takarítást végzők sorrendje az elítéltek nevei szerinti ábc-s sorban történt. Előző napon

éppen a *b* betűvel kezdődő nevű elítélt volt a soros. A zárkában tartózkodott elítéltek meglepetésére a zárkaparancsnok a stokira telepedett, hátát a meszelt falnak támasztott, olvasásba merült katolikus katszolgost, és a korábban történt eseményhez szállítómunkás munkatársa védelmére megjegyzést tett elítéltet jelölte ki. A szorgosan szekrényébe pakoló munkás, miután hátrafordult, nevének hallatára erős karjainak magasba lendítése mellett határozott hangon visszautasította a feladatvégzést.

Majd miután a könyvének becsukására készített katszolgost megjegyezte, hogy az általa ismert abc-nek sorában a *b* betű után közvetlenül nem *h* betű következik, a zárkaparancsnoknál látványosan elszakadt az a bizonyos cérna. Talán ingerültségének igazi okai között szerepelt, hogy aznap éppen nem kapott levelet kedvesétől. Az elítéltársak heves gesztikulációk közepette rövid szópárbajt vívtak. Miután az ingerült zárkaparancsnok nem tudta egyik felszólított zárkatársán sem érvényesíteni pozíciójának hatalmát, a szállítómunkás elítéltek önfeledtté vált kacagása mellett dühösen elhagyta a cellát. Kisvártatva a mindig arrogáns hangú szintfelelőssel jelent meg a zárka ajtóban, aki esélyt sem adott igazának védelmére, ráparancsolt a zárkában maradt katszolgost elítéltre, hogy a takarítási teendőket haladéktalanul kezdje meg. Időközben a takarításra kijelölt rabtárs, miután zsebébe rakott egy dobozzal a frissen vásárolt cigarettából, a börtönudvarra sietett. A magára maradt fiatal fiú hozzálátott a kétszemélyes feladat elvégzéséhez néhány együtt érző, és annál több kárörvendő tekintet kíséretében. Halvány mosolyt erőltetve arcára, söprögette a hosszúfolyosó kövezetét. Miután a lapátra tolt port elhelyezte a rácsos ajtón túli szemetes edénybe, megfeszített karal húzta maga után, mint ígás ló a mázsás súlyú pokrócba csomagolt betontömböt.

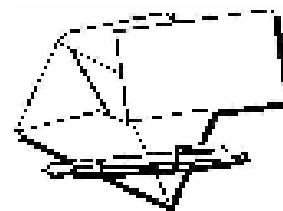

Megpróbálta gondolatait elterelni a börtönlét valóságától, amikor egyszerre a háta mögötti súly súlyát vesztette és könnyedén csúszott a nehéz betontömb. Oldalra nézett, és a mindig mosolygó arcú hittestvérét pillantotta meg maga mellett, aki átvette bal kezéből a hosszú vasrudat.

A barátok együtt haladtak tovább a folyosón a vasrácsok irányába. A kárörvendő bábáskodók hirtelen eltűntek a nyitott zárkaajtók mögött, közöttük a kilences zárkának a még mindig dühös tekintetű parancsnok is.

LEVELESLÁDA

Kedves Feri! Köszönöm a KOINONIA-t. Tetszik a színessége és a gondolkozásra serkentő gazdagsága. Talán Gyurka bácsi is ezért alapította. Jó volt „találkozni” ismét olyan régi ismerősökkel, akikkel volt alkalmam rendszeresen beszélgetni – ahogy ez a csoporton kívül nem nagyon divat a Bokorban.

Rájuk emlékezve mindig beugrik a nyájból elkészülő birka és a tékozló fiú képe. A gazda mégis elmegy utánuk, vagy vágyakozva/örvendezve várja haza őket – a saját és a többi birka hasznára.

És akkor itt van ez az ősi kérdés is, amit Te és Korponai Erzsébet feszegettek. Valószínűnek tartom, hogy igazából sohasem volt más kérdés. Mindig és mindenkor erről van szó, ha az ember bármilyen formában megnyilvánul. Látványlag nincs másunk csak ez a megnyilvánuló én és nincs nagyobb ellenségünk sem, mint ez. Erzsébetnek igaza van, nem lehet megkerülni ezt a kérdést: Mit is akarunk feláldozni, ha azt sem tudjuk ki az az „ön”-magunk? Az énfeláldozás előfeltétele, ha már fel akarod áldozni, az én teljes megismerése, öntudatlanul ugyanis csak maszlag.

Ismerd meg önmagad! – Ki vagyok? – Kinek mondanak engem az emberek? – Vagyok – az út, az igazság és az élet. Mindig ezek voltak az alapkérdések és igazad van, ezekre nem lehet és talán nem is kell választ találni. Egészen más kell. Meg kellene valahogy élni.

Talán igaza van Erzsébetnek. Az énfeláldozás, ha nem tudatos, akkor maszlag – hogy a szavát használjam. Ugyanakkor nincs más útja az önmegismerésnek, mint az én feláldozása – vagyis a látása és pontos helyére tevése. Talán nincs igaza Erzsébetnek, mert az öntudatlan énfeláldozás is elvezethet ahhoz a látáshoz, amit a görög szó jelent. Ez a maszlag meglátása, ráébredés a maszlagra. Nem feltétel nélkül vezet ide. Teljesen bele kell menni a maszlagba, hogy valaki meglássa és szabadulni akarjon belőle. És akkor megláthatja, hogy ki merül bele és ki akar szabadulni. És hát, ki mondhatja közülünk, hogy nincs benne nyakig a maszlagban? A lehetőség tehát adott. Ez a lehetőség sokkal reálisabb, mint a behozni kell a másik tartományt, ebbe a szűk térbe.

Reálisabb, mert behozni az én próbálja, vagyis az, aki csak önmagát látja – mint én, és semmit sem tud arról, ki is ő valójában, tehát a levegőben kapkod és nem talál semmit. A másik tartomány nem az emberen kívül van, de mindenképpen az énen kívül. Nagyon jól meg lehet figyelni a működését - másokban, ha nincs ott az én, csak az ember.

„Önmagamot csak önmagam szüntelen feláldozása árán tarthatom fenn.” – mondja Hamvas. Önmagamot sehogyan sem tarthatom fenn. Önmagam fennmarad egy ideig, ha hagyom, hogy fenntartsák azok az erők, amik létrehozták és éltetni és fejleszteni akarják ezt az érzékeny készüléket, amiről legjobb pillanataimban érezhetem, hogy Van. Visszatérni ehhez a látáshoz kellene, de ezt már nem tanítják. Persze Hamvas ezt nagyon jól tudta.

Hogy hogyan győz a szeretet erő az önzés, az erőszak erején, azt pár napja egy gyönyörű filmben láttam megörökítve: Emberek és istenek a címe. Ajánlom Neked és minden Bokrosnak.

Még egyszer köszönöm. Farkas István

FARKAS ISTVÁN

INTERJÚ A HÍDÉPÍTŐVEL

*„Mester, melyik a legfőbb parancs a Törvényben?”
Jézus így felelt: „Szeresd Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legfőbb: az első parancs. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat. E két parancsolaton függ az egész törvény és a próféták.” Mt. 22, 36-40*

Húsvét előtt hirtelen bejött a meleg. A fiatal lányok ezt előbb megéreztek, mint az idősebbek. Ez utóbbiak óvatosabbak. Már sokat tapasztaltak. Tudják, hogy bármikor jöhet egy hideg áramlat és fagy. Mint a bokrok és a fák. Az orgona teljes virágban, míg a gyertyán épp' csak bimbózik. A Keletinél találkoztunk. Éppen beért a délután négyórás püspökladányi személy. Az emberek tódultak ki a főbejáraton. Mindenki sietett valahová, a dolgára. A bolíviaiak nem. Ők ott dolgoztak a téren. Zenéltek és mosolyogtak. Hogy kerültek ide – kérdeztem magamban? Aztán beültünk a Parkszálló halljába. Csend, halk zene. Ami kint zárva volt, itt megnyílhatott – egy időre.

- Igen. A Bokor. A gyökerek. Gyermekkorom nagy részét, 14-15. éves koromig meghatározta. Apámon, édesanyámon és nagybátyámon, Laci bácsin keresztül véremmé vált mindaz az érték, amit ez a szó és a mögötte lévő életgyakorlat jelent. Ez a családból jön, de nem egy hagyománytisztelet. Ez egy jó életvitel tisztelete. Fontos részének nevezhetném. Jó, mert aktív, emberközpontú, hibákat is felvállaló, nem szenteskedő, őszinte és elsősorban élhető életvitel. És ezzel együtt minden, ami hozzá tartozott: a 15 évvel korábbi, Bokorbeli fiatalok és idősebbek – csak így hirtelen, akik eszembe jutnak: Kaszap Gábor, Márczi testvérek, Simonyi Gyusza és Kaci, a csoportok és a Bokor gyerektábor és még sok más élmény, ami akkor fontosnak látszott életemben.
- Visszatekintve a múltra, ma semmilyen módon már nem tartom magamat a Bokorhoz tartozónak. Nem járok el a közösség rendezvényeire és nincsenek Bokor alapú csoportjaim sem. Ugyanakkor a gyökerek, a gondolkozásmód megmaradt. Ma is ezekhez tartom magamat.
- A Bokorban és a családban tanult vallásosság és istenhit számomra egy sokkal személyesebb, mindennapjaiban megnyilvánuló formát kapott. Nem egy ideológiához kötődik. Vagyis talán egyetlen

tétel, parancs határozza meg: Szeresd felebarátodat! Néha van imaéletem is, de erre mindig, mint olyasmire gondolok, ami lehetne sokkal jobb, sokkal közvetlenebb is.

- Hivatásom választását is ez a parancs határozta meg. Kulturális antropológiát tanultam, és már tanítok is az ELTÉ-n. Mai életem számára minden lényeges mozzanatot ez hat át, ez határoz meg. Szó szerint mindent. Feleségem is antropológus, munkám a palesztin keresztények élete körül forog, gondolkozásomat ennek a szakmának a gondolkozásformája határozza meg és remélem, hogy megnyilvánulásaim is ezt közvetítik. Ez a gondolkozásforma a jelenből indul ki. Nem régi kövületeket, emlékeket, tanításokat, szokásokat, táncokat és énekeket vizsgál, persze azok is fontosak, hanem a jelen körülmények között, a jelenlegi kultúra mindennapjainak emberi és közösségi kapcsolatairól gondolkodik. Felismeri, hogy a kultúrák nem jók vagy rosszak, nem fejlettek vagy elmaradottak, hanem egyenrangúak, de különbözők egy változó normarendszeren belül. Nem összemérhetők, mégis valahol az alapjuk közös. Semmiképpen sem ellentétesek, egymással rivalizálók, ahogy ezt a média és sok mai gondolkodó közvetíti. Ez a gondolkozásforma kulturális másság elfogadását és megértését, de nem ellentétet közvetít. Megismer egy kultúrát és az azzal kapcsolatos sztereotípiákat, előítéleteket lerombolni, átvilágítani szándékozva közvetíti annak értékeit egy másik kultúra számára.
- Módszere, hogy a kutató kikapcsolja a saját személyiségét, amennyire csak tudja, hogy megérthesse, megérezze, átélje egy másik kultúra képviselőinek gondolkozásmódját, életét, hagyományait. Teszi ezt azért, hogy mindazt, ami elválasztja őt magát és a saját kultúráját ettől a kultúrától, azt lehetőleg átvilágítsa, és ha lehet, érthetővé tegye mások számára is. Nem tehet mást. Hogy beilleszkedjen, hogy pártatlanul vizsgálni tudja, benne kell élnie – egy közös megértés és kapcsolat érdekében meg kell próbálnia úgy gondolkodni, élni, cselekedni, mint azok, akiket vizsgál. Kicsit bele kell hálnia a saját személyiségének ebbe a munkába, hogy létrejöjjön egy más látás, egy más értés és más érzés. Tudományosan ez persze nincs így. Sokan természettudományosan személytelenek szeretnék látni a kulturális antropológiát, míg mások megjelenítik saját maguk és a vizsgált közösség viszonyát. Vannak, akik nem írnak a kutatás ezen aspektusáról, de vannak, akik szövegeikben is reflektálnak önmagukra. Ezért aztán ez a szakma sok helyen nem is elismert, mint a nagy tudomány része. Mindenki próbálkozik saját tudományának legitimizálásával. Például a szociológusoknak, ami egy rokon szakma ez már sikerült, mivel ők kvantitatív eszközök használatával könnyebben elhelyezhetők a természettudományok holdudvarában. Kérdés,

hogy mi az ára. A munkámban inkább a kvalitatív módszerek, a mikroutatások és a „mélyfúrások” a lényegesek. Inkább, mint a statisztika, az eredmények sora. Szinte az előbbi hozzáállás alapelvének mondanám: „Tedd magad zárójelbe!” Úgy érzem, hogy ez a mondat Jézus szájából is elhangozhatott volna. Talán el is hangzott, csak nem ebben a formában. Szóval jézusinak gondolom ezt a szemléletet. Tanárain, kollegáim, akik a legkülönbözőbb vallás és világnézet képviselői, ebben közösen gondolkodnak. Ebből következik, hogy ezen a területen elmondható, hogy minden igaz. Hiszen, mint mondtam, a kultúrák nem ellentétesek, hanem mások, nem egymást kizárók, hanem illeszkedők. Különböznek, de az emberi lények a hétköznapi szintjén hasonlóak. Van a kultúrák között átjárás: ez maga az emberi lény. Így aztán elmondhatom, hogy a saját családom, a barátaim és a kollegáim, tehát életem nagy része ekörül forog. Tudod, ez egy bizonyos szempontból lázadó, nem elfogadott nézet és ez nekem imponál. Ebben nőtem fel, ahogy a gyökereknél már említettem. A Bisztrai név sok helyen kötelez – legalábbis szüleim, nagyszüleim, nagybátyám példája ebbe az irányba mutat. Lázadónak lenni nehéz kenyér, de energizáló. Élettel tölt el.

- Ugyanakkor elmondhatom, hogy az emberi kapcsolatok vizsgálatában nem a közös a fő területem, hanem az ellentét. Ellentétekkel foglalkozom. A konfliktusokat vizsgálom. Az okokat. Miért nincs megértés, empátia, együttérzés? Célom: megmagyarázni, megmutatni, hogy nem fekete-fehér a világ, hanem színes. Az élet hihetetlenül helyzetfüggő, mégis állandóan a pozitív és negatív sarkok körül forgunk, a jó és a rossz körül. A sztereotípiák a fő ellenségeim. A nagybetűs állítások ellen küzdök. Általánosításra persze szükség van az életben való eligazodáshoz. Ebben tudom elrendezve látni a világot magam körül, de fix skatulyákra nincs szükség. Pedig minden megnyilvánulásunkat ezek határozzák meg és a média is ezeket közvetíti, gyorsan, nagy hatékonysággal, ahogy a vírus terjed, csak még gyorsabban. A pillanatnyi helyzetben pedig csak a figyelem, a beleélés, a belátás a mérce. Olyan ez, mint a vallási lelkiismeret. Talán nem is olyan, talán ez az.
- Nehéz helyzetekbe kerülök sokszor, mert ennek a munkának köszönhetően a hétköznapijaimban, a baráti körben, a családban, a kollegáim között szeretem magamat az adott állítás ellenkező oldalára helyezni. Érzékeny vagyok a csólátásra. Ez nem mindig jó, főleg ha átgondolás, beleérzés nélkül meg is nyilvánul valamilyen

kifejezésben. A szakmában az „ortodox” vonalat képviselem. Vannak a post-modernek, akik zene-, tánc-, színház antropológiával foglalkoznak, illetve a megértést más módszerek segítségével képzelik el. Ez kicsit távol áll tőlem, bár érzem a jogosságát. Elsősorban előadok és írok. Most készültem el az első könyvem kéziratával, melyben a palesztin kutatásom eredményeit foglalom össze. Remélem meg fog jelenni.

- Érzem, hogy mennyit kaptam már az élettől, a környezetemtől. Jól érezhetem magamat és ez alap ahhoz, hogy azt tegyem, amit jónak gondolok önmagam és mások számára is. Hihetetlen sokat kapok a feleségemtől, testvéreimtől, barátaimtól, unokahúgaimtól. Ugyanakkor ott van az a sok fura dolog is körülöttem folyamatosan: a betegségek, halál, az élet közhelyes nehézségei, a karrierépítés, az hogy az időmet sokszor nem én birtoklom. Megpróbálok pozitívan hozzáállni.

- Palesztinában megalapítottuk az első és eddig egyetlen rögbi-csapatot. Már 2007 óta létezőnk. A semmiből szerveztük meg, vagyis a fiatal srácok csináltak mindent és az adományozók adták a hozzávalót. Aztán az első meccs Cipruson. Mindig emlékezni fogok rá. A szemekre! Hogy egy izraeli betonfal mellett élő, napi fenyegetettségben élő, egyszerű, kisvárosi gyerek megszervez valami közöset, megtanul rögbizni, elutazik külföldre, hatalmas ruhát kap a meccsen a ciprusi és angol sráctól, majd együtt sörözik velük... , hát képzelheted! Nem az eredmény! A megélés! Amikor elkezdtük szervezni a meccset a neten és felvettük a kapcsolatot a ciprusiakkal – ahogy az angol soförgyerek elmondta utazás közben –, azok nem tudták mire vélni a dolgot: palesztinok, meg rögbi?? Hogy kerül a csizma az asztalra? És akkor ezek most terroristák? Tartottak tőle, mert maga a játék is kő kemény, meg az előítéletek is kő kemények. Aztán meglátták kik ezek: emberek, olyan srácok, mint ők maguk is. És ezt, ez az egyszerű angol asztalos-gyerek mondta. Mindannyian megélték az eredményt, ami alapvetően nem a gólokban nyilvánult meg. Valami létrejött, amit korábban megakadályozott

valami. Egy kapcsolat jött létre. Ez hiányzik ma leginkább a világban. A kapcsolat. És ez nem egy internet kapcsolat volt, hanem egy személyesen megélt kapcsolat, ami már a sajátja.

- Azt gondolom, hogy alapvető célom a jó, az emberhez méltó kapcsolatok elősegítése: a megértés, az együttérzés, a barátság, testvéri érzés, személyesség, segítő szándék kialakítása az emberek, a kultúrák között. Ezek visszajelzésén át érzem, hogy hogyan végzem a dolgom. Jönnek-e hozzám a gyerekek, amikor valami egyénit és közöset szervezünk együtt? Lehet-e hozzám fordulni nehéz helyzetekben? Tudok-e tenni valamit az előítéletek, a negatív érzés és gondolkodás ellen?
- Tudod, van ennek a munkának egy önreflektívnek nevezett iránya is. Meglátni a másik és az énem viszonyát. Meglátni a dominanciára törekvést, az okosat, a felnőttet a gyerekek között, felfedezni a saját gyengeségeket. És hát a szerepek... Beid Jala-ban az első hét és az utolsó is az üdvözlésekkel telt. Amíg valakit befogadnak – amennyire hagyja -, majd a távozás előtt az elszakadás nehézsége. Emlékszem, egy taxisra, akit már jól megismertem, hiszen kicsi városkáról volt szó, mikor azt mondtam neki egy nap: lassan indulok. Azt válaszolta: meddig maradsz ott? És akkor szinte úgy érzi magát az ember, hogy be lettem fogadva. Ezt kell meglátni, ezt a kis önteltet, elégedettet. Ott van mindig és el sem lehet kergetni, hiszen igen erős. Látni kell és figyelni rá, lehetőleg előre lenne jó nyakoncsípni, de csak utólag sikerül, ha sikerül. Az önirónia a kulcs. A kialakuló „jó fej vagyok” érzést elkapni. Nem bántani, csak rajta tartani a szemet. És tudod mi a furcsa? Otthon, a családban a legerősebb. Azokkal szemben, akiket legjobban szeretek. Hihetetlen. Velük vagyok – inkább nem én, hanem ő – a legtüremlenebb. És a lelkiismeret-furdalás keltéséről már nem is akarok beszélni, mert...
- Minden relatív és megkérdőjelezhető. Ezt ma sajátomnak érzem. És mégis...

A beszélgetés itt megszakadt. Menni kellett tovább. Valahol majd folytatódik, valakivel, valamikor. Ahogy elmenőben néztem a fiatal barátom magas alakját, mintha nem is egyedül lett volna. Sokan voltak körülötte, mellette és felette is. Előtte és utána is.

Mintha egy lánc szemeként bekapcsolódott volna egy láthatatlan, hosszú, végeláthatatlan folyamatba.

DRIP

A MÚLTAT VÉGKÉPP ELTÖRÖLNI

Az ismert induló mondata akkor jutott eszembe, amikor meghallgattam két GMO-kal foglalkozó szakmai összeállítást tartalmazó könyvnek a sajtótájékoztatóját. Mindkét könyvet a géntechnológia szakterületén ismert és elismert tudósok, szakemberek írták, szerkesztették. Az egyik könyv Balázs Ervin, Dudits Dénes és Sági László szerkesztésében „*Genetikailag módosított élőlények (GMO-k) a tények tükrében*” címmel jelent meg Magyar Fehér Könyv alcímmel. A másikat Darvas Béla és Székács András szerkesztette „*Az elsőgenerációs géntechnológiai úton módosított növények megítélésének magyarországi háttere*” címmel a borítóján sárgálló kukorica szemekkel.

Annak ellenére, hogy a két könyv tartalmában egymásnak szöges ellentéte, hiszen az egyik a GMO-k alkalmazása mellett szól, míg a másik a GMO-k alkalmazásának kockázatát vizsgálja, egy vonatkozásban azonban mégis azonosságot véltem kihallani a könyvismertetésekben. Úgy tűnt ugyanis, hogy a géntechnológiai kutatásokból összegyűjtött ismereteinket megint csak annak az egésznek a rovására akarjuk hasznosítani, amelynek magunk is részei vagyunk. A hasonló „múlt lezáró, hagyomány felszámoló” többnyire a „fejlődés” bélyegével ellátott programok tanulságaiból eleddig sem voltunk képesek többet hasznosítani, mint amennyire a kényszerítő körülmények rászorítottak. Lehetnének ugyanis együttműködő része az élővilágunknak, de ezt az alkalmazkodást a más kényelmi vagy éppen profitérdekek rendre felülírták. Így éltem meg ezt a növényvédelem „zöld forradalom” korában is és így maradt ez a szántóföldi növénytermesztés iparszerűvé válása idején is. És mindezt mindig a Föld szaporodó népességének élelmisszerűvel való ellátása, az éhezés felszámolásának érdekében magyaráztuk meg. Ez persze mindig elég meggyőzően hangzott, csak éppen az éhezők száma nem csökkent.

Visszakanyarodva a könyvekhez, a géntechnológiával módosított növények termesztésének bevezetése érdekében új – mondhatnám *agitprop* szereplőnek is – véleményformáló tudós is megszólalt. A fehér könyv ajánlását ugyanis a Pápai Tudományos Akadémia tagja – Ingo Potrykus – írta, aki illetően a GMO-k mellett érvelők körét a római egyházzal bővítette. Így a termelési versenyképesség és az éhezés felszámolásának világbékebe vezető útja újabb szószólóval gyarapodott, nem mellékesen éppen a vallás világából. Ennek észrevételét azért tartom külön megjegyzésre fontosnak, mert a géntechnológia kritikusai közül többen éppen a vallás tanításaira hivatkozva ellenzik a fajhatárokat is átlépő beavatkozásokat. A Vatikán 2002 óta több alkalommal is állásfoglalt a géntechnológia mellett, előbb tágabban értelmezve, nevezetesen; „Minden olyan nemesítési eljárás megengedett, amely az emberiség javát szolgálja és segít megoldást találni az éhínség leküzdésére”, majd a növénynemesítésre szűkítve; „Morálisan szükségeszerű egy hatékonyabb és tudományos megalapozottságú költségcsökkentő szabályozás megalkotása, amely az egyes növények tulajdonságain kell hogy alapuljon és nem azon, hogy milyen úton állították elő.” Szépséghiba, hogy a jelenlegi elsőgenerációs GM-növények nem hor-

doznak magukban jelentős terméshozzáadást. A hazai vizsgálatok 1-5% körülre becsülik mindezt. Legfeljebb a kártevők, vagy a gyomok elleni védekezést teszik egyszerűbbé, kényelmesebbé.

Mások a tőke erejével való szembeszegülést vélik kilátástalan küzdelemnek. Bevallom magam is sokáig azt vallottam, hogy amibe olyan sok pénzt fektettek be a nemzetközi cégek, azt előbb-utóbb onnan ki is fogják venni. Akár a környezeti kockázatok alaposabb elemzése és így annak ismerete nélkül is. Ilyen a tőke természete – tárta szét ilyenkor két karját a sok elemző. Mára azonban már hatékonyabb formáló erőnek vélem a szakértelmet helyettesítő technikai fejlődés eszközeit. Miért is lenne szükség a gyomismeretre, ha egy totális gyomirtó szerrel minden növényt elpusztíthatunk a géntechnológiai úton ellenállóvá alakított növényen kívül? Korábban ez így hangzott; miért is kellene a kapát kézbe venni, ha helyettünk a kiszórt gyomirtó szer kiválogatja a gyomokat a természetben kívánt növényünk mellől? Ráadásul ez a kényelmi lehetőség sokszor a természetett növényállomány töszámának megtöbbszörözési lehetőségével hozzá is járult a termésátlagok növeléséhez. Így akár még hitelesítette is a több terméssel az éhezéssel szembeni küzdelem törekvését.

Legfeljebb nem számolt az okozott környezeti következmények (talajélet csökkenése, vízkészletek szennyezése, biológiai sokféleség szűkülése stb.) hatásával. Piciny szépséghiba, hogy ebben az időben az ugarolásért fizették a nyugat-európai gazdákat, ahonnan egyébként az éhezéssel szemben folytatott versenyt diktálták. A GMO-k esetében – mint már említettem – még több termésre sem hivatkozhatunk, legfeljebb a kényelmesebben megmentett termés mennyiségét, az egyszerűbb kárelhárítást írhatjuk a javára. Ezzel szemben áll viszont a mérleg másik serpenyőjében az egyre kiszámíthatatlanabb következmények kockázata. Ráadásul ezek a következmények többnyire nem is korrigálhatók, mert ha az okozójuk önjáró akkor visszavonhatatlan. Míg a kémiai eszköztárból használt anyagok (tabletták, permetezőszerek stb.) forgalmazását, alkalmazását az esetleg később napvilágra került kedvezőtlen hatások ismeretében be lehetett, s be lehet tiltani, (lásd pl. DDT, vagy Contergan tabletta) addig az önmagát reprodukáló élő módosulatot már aligha. Ezért más a döntéshozók felelőssége az ilyen szervezetek köztermesztésének engedélyezése-

kor. Talán mégsem a Természetet, hanem Magunkat kell legyőzni.

CZAKÓ GÁBOR

A PÉNZ SZAGTALAN BÜZE

A pénz általános csereeszköz, értékmérő volt. A pénz szerepe napjainkra teljesen megváltozott. Végvári András írja, hogy a pénz a modern bankrendszer fizetési ígérete. Testetlenné vált, de közben ő lett a bölcsek köve, az élet célja, értelme, az emberi méltóság alapja, Isten. Általános világhatalmi eszköz. Uralma jogtalan és démonikus. Mindent, amihez hozzáér, megfosztja a minőségétől, pl. az emberi munkát, az alkotást és pusztítja a mennyiséggé silányítja. Az ember önkéntelenül is számolgatni kezd. Megéri vagy nem éri meg édesanyámat életben tartani, megéri-e a falu, a postája, az iskolája, a vasútja? Osztunk, szorzunk és kiderül, hogy a legnagyobb ráfizetés maga az ember.

A banki ígéretté párolódott pénzzel még begyűjtani sem lehet. Látszólagos értékét kibocsátójának hatalma, a bankrendszer ígéretei és a spekulánsok döntik el. Állítólag a gazdaság nevű mókuserék hajtó ereje. Itt bemelegíti meg ennyi munka, energia, jó szándék, amott meg kijön a haszon. Ám az út visszafelé nem járható. A világ összes pénzéből sem lehet előállítani egyetlen egy búzacsírt sem. Ez a jelenség: természet, ember, sőt igazi gazdálkodás-ellenes, művelés-ellenes. Hogyan lehetett ebből a csalafintaságból a világ ura?

Már 500 évvel ezelőtt rájött Luther Márton arra, hogy a pénz ereje a kamatban illetve a kamatos kamatban rejlik, amit Ő uzsorának nevezett. Szenvedélyes kirohanást intézett ellene.

Az uzsorás és a fősvény bizony tisztességtelen ember. Bűnöző, voltaképpen nem is emberi, emberevő farkas. Rosszabb, mint az összes zsarnok, gyilkos és rabló, csaknem olyan gonosz, mint maga az ördög, ugyanis nem ellenségként közelít, hanem mint barát, mint polgártárs, a gyülekezet védelmében és békéjében, és mégis rabol és gyilkol. Iszonytatóbb minden ellenségénél és gyilkos tüzénél. Ha az útonállót, gyilkosokat, viszálykodókat kerékbe török és lenyakazzák, előbb kéne minden uzsorást, és eleinte milyen sokat kerékbe törni és kínpadra vonni, minden fősvényt elkergetni, kiátkozni, lefejezni.

A reformátor abból indult ki, hogy a kamatos kamat, az ő szavával uzsora, folyton nő.

Az uzsora drágaságot eredményez és felfalja rövid időn belül az egész földet.

Luther láttnak volt. Magyarország a 70-es években fölvetett majd 2 milliárd dollárnyi kölcsönt, amiből 1990-re 20 milliárd lett, noha fizettük a fizetni valókat. A világ majd minden országa eladósodott, még Amerika is. A kamatos kamat szivattyúként húzza át az emberek munkáját, verejtékét a pénztulajdonosok számlájára, és ezen közben a bolygó egyre rohamosabban pusztul.

A vallási társadalmak igyekeztek a pénzt féken tartani. Arisztotelész szerint a pénz steril, csak akkor van értéke, ha van más jószág, amire elcserélhetjük, mint steril dolog szaporodásképtelen. Nem hozhat létre kamatot, ezért a kamat szedése tilos, erkölcstelen. Aquinói Szent Tamás

ugyanezen nézeten volt és a katolikus egyház is a mai napig.

A protestánsok szakítottak ezzel az elképzeléssel.

A régi gazdagok vagyona elsősorban ingatlan volt, tehát látható. Ők kötelesek is voltak társadalmi állásuk szerint öltözködni. „A nemesség kötelez”,- tartja a szólas. A nemes ember meg kellett védje a jobbágyait, és igazságot kellett szolgáltatni nekik, és ha úgy hozta a sor meg kellett halniuk a csatatéren.

A mai láthatatlanná vált pénzt, láthatatlanok birtokolják, és láthatatlanul intézik a világ ügyeit, személytelenül. Érdeemes eltöprengeni Hamvas Béla gondolatán.

Az Antikrisztus a Szent Szellem ellenereje. Szellemtől, embertől, istentől független, absztrakt személytelen létezés. Csak annyiban van hatalma, amennyiben élő ember szolgálja. Mi valósítjuk meg, erőszak, hazugság, hivatal, rémállam, szcientifizmus által, hogy valótlanágban, nihil és a fantazma országában élünk.

Virtuális világ van. Ne tévedjünk, nem a pénz az Antikrisztus, hanem csak igen erős kifejezése azoknak a személytelen jelenségeknek, amely maga is személytelen, embertelen és természet-ellenes, ami nem más, mint a haszon. Bizonyára sokan ismerik a híres kamatos kamatszámítási példát.

Ha Szent József, Jézus születésekor 1 fillért betett volna a bankba 5 %-os kamatos-kamatra 1990-ben a német újraegyesítés évében, az akkor érvényes aranyár mellett, 134 milliárd darab – a föld tömegével egyenlő – aranygolyót vásárolhatott volna.

A kamatos-kamat egy gép, amely pénzt gyárt a pénzből, mégpedig exponenciális sebességgel. Szabályos időközönként megkétszereződik a pénz általa, akár a ráksejtek a szervezetben. Ugyanakkor a gabona, a versenyló, a találmány mind avul. A tőkés nyugodtan ül a pénzén, mert az szaporodik, míg a munkás, a termelő az kénytelen eladni magát minél olcsóbban. Ezen alapszik az értéktelenségi törvény, ami azt fejezi ki, hogy minél közelebb áll valaki az alkotáshoz és a termeléshez annál kevesebbet kap és minél távolabb annál többet. Margaret Kenedy írja.

Minden ár kamatot tartalmaz, amelyet a termelő és a szolgáltató fizet a banknak, azért, hogy gépekhez és épületekhez jusson. A szemétdíjnak pl. 12%-a, a vízdíjnak 38%-a, a lakbérnek pedig 77 %-a kamat. Minden ár, amellyel életünkben találkozunk átlagosan 30-50 % kamat és tőkeköltséget tartalmaz.

Tehát a demokrácia világrendjén egy zsarnok, a csalfa pénz uralkodik, amely jogtalan előnyöket élvez az összes többi szereplővel szemben, és aki nem tet-

szik neki, azt leveri, miként azt már József Attila is észrevette.

Állat védheti otthonát;
hanem másfajta háború ez.

Fegyvert ragadni gyengeség:
megöl az ellenség és megver
s elszáll rólam a kedves ég.
Jogállamban a pénz a fegyver.

A hadviselés itt ma más.
A hős a kardot ki se rántja.
Bankó a bombarobbanás
S mint fillér, száll szét a szilánkjá.

A leviták könyvében a mózesi törvény úgy rendeli, hogy az adóságokat 50 évenként el kell engedni.

Számolj hét évhetet, hétszer hét esztendőt vagy hét év-hét idejét, negyvenkilenc évet. A hetedik hónapban, a hónap tizedik napján szólaltasd meg a harsonát: az engesztelés napján fújd meg a harsonát az egész országban. Legyen ez jubileum számotokra: mindenki kapja vissza birtokát, mindenki térjen vissza családjához. A jubileumot tartásatok szent dolognak. Egyétek a földnek termését.

„A természetes gazdasági rend” című könyv lényege a negatív kamatozású szabad pénz, amely 100 éve jelent meg – írója argentin-német közgazdász. Arról ír, hogy a pénz hetente elveszti vásárlóerejének 1 % o-ét, mégpedig a tulajdonos költségére.

Pl. egy 100 márkás bankóra minden héten rá kellett ragasztani 10 pfennig bélyeget, hogy a bankó értékén maradjon. Ez arra kényszerítette a pénz tulajdonosát, hogy minél előbb elköltse.

Mínthogy az áru tulajdonosának sietnie kell a cserével, úgy igazságos, hogy a csere-eszköz tulajdonosa is ugyanolyan kényszernek legyen alávetve.

A takarékpénztárak kölcsönöznének, betéteket is elfogadnának, amelyek ott nem veszítenék el az értékét, ugyanakkor a pénzhivatal minden évben kicserélné a bankjegyeket és a kibocsátást az áruforgalomhoz igazítaná.

Az argentin-német közgazdász javaslatait több országban is kipróbálták. Svájcban, Németországban pl. Frankfurtban is. Mindenütt sikeresnek találták, de azonban 1-2 évnél tovább sehol sem ment a dolog, mert az állam mindenütt betiltotta. Csak nem a kamattulajdonosok nyomására?

Jézus világosan megmondja, ahol a kincsöd ott a szíved is. Hogyha a pénzed a kincsöd, akkor a szíved a pénzed szolgája lesz. Szent-Györgyi Albert megjegyezte, amikor megkapta a Nobel-díjjal járó tömérdek pénzt.

„A legegyszerűbb módja, hogy megszabaduljak ettől a forró kásától az, ha befektetem, és részvényt vásárolok. Tudtam, hogy közeledik a II. Világháború és féltem, ha olyan részvényeim vannak, amelyeknek az értéke a háború esetén emelkedik, akkor óhajtani fogom az öldöklést. Ilyen formán arra kértem ügynökömet, hogy olyan részvényeket vásároljon, amelyeknek értéke háború esetén zuhanni fog. Úgy történt. A pénzemet elvesztettem, de megmentettem a lelkiismeretemet.”

A hulla nem ülhet a valóság nyakába, ahogy Róma megdőlt úgy a pénz uralmának is vége lesz, még akkor is, ha maga az Antikrisztus pöffeszkedik a trónján. Az a fontos, hogy a szívünk legyen a miénk.

BÖJTE CSABA

MI TÖRTÉNT TUNISZBAN?

Mi történt Tuniszbán? Egy fiatal ember próbált magának egzisztenciát, megélhetést keresni, ezért tanult, majd kis üzletet indított be. A hatóság, kinek az lenne a dolga, -a miniszterektől lefelé-, hogy segítsen, irányítsa tanáccsal, jószággal a kibontakozásban, boldogulásban akár ezt a fiatal embert is, arrogánsan, durván megbüntette, megalázta őt. A hatóság tettére válaszként, e fiatal ember - kinek a nevét azt gondolom, hogy nem csak az arab világ fogja megtanulni, - megalázva, kilátástalanságában egy végzetes tette szánta el magát. Leöntötte gyülékony anyaggal, majd felgyújtotta saját magát. Szörnyű tétével, bár ő maga biztos, hogy nem is gondolta, lánggra lobbantotta hazájában, a korrup, az emberek vérén élő bürokráciát, azt a hatalmat, mely azért jött létre, hogy szolgáljon, de amelyik letért erről az útról. Tétének következményeként, elképzelhetetlenül gyorsan elindult az arab világban egy lavina, mely egymás után sodorja el azokat a hatalmakat, melyek nem jóságos, szolgáló szeretettel vannak testvéreik felé. Nincs irgalom és megalkuvás, a média jóvoltából szemünkkel láthatjuk, hogy ezt a jogos igényt már sem durva erőszakkal, kivégzésekkel, sem mesés vagyonok elosztogatásával, segélyekkel nem lehet elfojtani.

Félelmetes, de én úgy érzem, hogy abból ami az Arab világban annyira ég, a korrup, arrogáns, szolgálatról megfeledkező, átláthatatlan bürokrácia törvényei mögé bújó hatalomból, felénk is nagyon sok van. Talán még nem késő, talán még félre lehet tenni, meglehet semmisíteni ezt a gyülékony anyagot. Ezért szeretettel figyelmeztetem mindazokat kiket Isten megajándékozott hatalommal, akik testvéreik sorsának irányításában lehetőséget kaptak, hogy hivatásukat nagy - nagy alázattal, szolgáló szeretettel végezzék. Példaképük legyen a mi Urunk Jézus Krisztus, ki szerényen megmosta testvérei lábát, és ki még nagycsütörtök, nagypéntek után sem ítélkezett arrogánsan, hanem csak egyetlen dolgot kérdezett jóságosan: "szeretsz te még engem?".

Krisztus nem ítélkezik, nem tör pálcát senki felett, ő segít a kibontakozásra, önmaga megvalósítására vágyó emberen, hogy legszebb célját elérje. Aki vele találkozott, mindenki gazdagabban, erősebben ment, megy tovább. Nem az emberekből él, hanem az emberekéért él. Meg vagyok győződve, hogy minden hatalom erre a célra adatik a földön. Hatalmaddal együttjáró kemény munkád fizetsége, hogy láthatod szépen haladni, kibontakozni a rádbízottakat. És ez nem kis dolog, mert ez egy olyan tiszta öröm, mely mérhetetlenül édesebb, mint a másoktól bűnös módon

elvett vagyonban dúskálni, vagy illékony hatalmaddal ágálni.

A napkirály biztos, hogy jót akart, és talán személy szerint nem is volt bűnös, de már nem szolgált, hanem mérhetetlen luxusában felélte az őt kiszolgáló udvarával, világi és egyházi sleppjével az emberek megélhetését, és egy olyan példaképet állított az emberek elé, mely fenntarthatatlan volt, ezért pusztulnia kellett. A mai kor előljáróinak és ezt a hatalmat bebetonozó szolgák hadának a fenntartása már szinte fenntarthatatlan áldozatokat kér az emberiségtől. Az a mérhetetlen luxus, mit maguknak megkövetelnek és melyet, mint a boldogulásnak egyetlen útját élénk tárnak, fenntarthatatlan. Hét milliárd ember számára az az életforma mit előljáróink mutatnak, nem elérhető, ezért nekik erről az útról le kell térniük, és az emberi boldogulásnak olyan példáját kell élénk tárniuk, mely elérhető mindannyiunk számára. Félek attól, hogyha maguktól nem tudnak lépni, akkor a történelem a maga drasztikus eszközeivel fogja őket erre kényszeríteni. Sajnos ezek a nem tudatosan irányított átalakulások anarchiával, kiszámíthatatlan következményekkel járnak, mérhetetlen pusztulást hoznak magukkal. Ezért is szeretettel kérek minden előljárót, hogy szolgáló szeretettel, alázattal, szerényen és nagy - nagy jóakarattal végezzék azt a munkát, amire testvérei felkérték.

Szemmel láthatóan közeledik az az idő, mikor csak egyetlen hatalmat fog megtúrni maga felett az emberiség: az őszinte szeretetet, a jóságosan szolgáló testvér hatalmát. Ez a szolgáló hatalom hiszem, hogy egy új távlatot nyit az emberiség előtt, hol a boldogság forrása nem a birtoklás, a fogyasztás és a nyers hatalom lesz, hanem a szeretet és a jóság, az alkotás és a teremtés, a bölcsesség és a szépségek előtti örömteli együttléte a testvéreknek.

Szívem mélyén remélem, hogy egy olyan világ küszöbén állunk, melynek eljöveteleért évezredek óta imádkozunk Krisztusunk szavaival: "Miatyánk, ki vagy a mennyekben, jöjjön el a te országod...." Szováta, 2011. március 28.

BARCZA BARNA

„EROICA” HALLGATÁSA KÖZBEN**I. tétel**

A hősi egyéniséghez az álmodozások, tervezetések éppúgy kellenek, mint a nagy feszülések, a nagygyá lenni akarás. A nagyság felé talán éppen a bennünk lévő ellentétes adottságok feszülése, ütközése lendít. – Talán igaza van Freudnak, hogy a zsenit és a neurotikust az különbözteti meg egymástól, hogy a zseni a benne lévő feszültségeket az alkotás irányában oldja fel, míg a neurotikusnál önemészítő erővé válik.

Micsoda boldogság, micsoda kínzó boldogság tudni, hogy nagyszerű képességeknek vagyunk birtokában! Csak a zseni van igazán tudatában annak, hogy a sok nagyszerű nyersanyag nagy erőfeszítésekre kötelez.

Ha az Isten a khaoszt kozmosszá rendezte, akkor minden embernek önmagában kell elvégeznie ezt a nagy átrendezést: egyéniségbeli szintézist.

Önmagunk felfedezése is izgalmas feladat: tele rejtelmekkel, sokszor ijesztő mélységekkel. De, csak aki meri vállalni az önfeltérképezés kockázatát, az számíthat nagy eredményre.

Ha a művészet varázsos dolog, akkor önmagunk alakításának művészete is ilyen varázsos. Testet-szellemet bizsergető nagyszerűség.

II. tétel

Hogy elkomolyodik az ember, amikor szembekerül a halállal. Ó, nem elkomorodik – legalábbis nem mindenki –, hanem figyelővé, alaposan mérlegelővé válik. Itt – ellentétben az emberi tülekedés komolytalanságával – döntő dolgokról van szó. Van-e értelme az életnek? Van-e folytatása, vagy a halál csak egy ijesztő Rév, mely mindent hiábavalóvá tesz? A halál termináció vagy transitus: határ vagy átmenet?

Csak a nagy ember tud szépen meghalni. Aki értelmesen élt, az tudja, hogy mindez nem válhat egy esetlenség miatt értelmetlenné. Sőt, életét is csak az tudja értelmessé tenni, ha egy határon túli célra teszi fel. Élni csak akkor érdemes, ha az ember örökké él!

A lapos, hétköznapi lelkek számára a halál rettegett és nem kívánatos zsarnok; a hős számára olyan kapu, amelyen kitekint arra a világra, amelyért élni érdemes.

A szomorúság nem ellentétes és nem összeférhetetlen a boldogsággal. Ha a halál fuvallata le is hervasztja ajkunkról a frivol mosolyt, ugyanakkor boldogító sejtést érlel bennünk lassan bizonyossággá, hogy a kapun túl Valaki vár reánk. Kétes értékű emberi kapcsolataink sodrása után végre elének áll Az, Akit tulajdonképpen minden emberben kerestünk.

Őt azonban nem lehet erőfeszítések nélkül megszerezni. Ám megszerzéséről éppen a mindent birtokolni akaró hős nem mondhat le.

A tevékenységek, harcok lázában gyötrődő ember rádöbben, hogy Istent a csendben kell keresni. S aki szereti a csendet, annak a halál már boldog találkozás lesz Azzal, akit ismer.

III. tétel

A felszabadult „lazítás” is hozzátartozik az ember életéhez. A nagy témák átgondolása, a nagy küzdelmek megvívása után szinte kirobban a felszabadult öröm. A szív örülni is akar.

A feszülés – lazítás ritmusából a lazítás semmiképpen ki nem hagyható. Amit a tömegember befektetés nélkül akar mindig élvezni, az a nagyok számára a nagyot-akarás jutalma.

Hogy mi az öröm, azt csak ők tudják igazán!

IV. tétel

Ha megvan a végső beirányzás, ha megvan a nívó, ahová felküzdöttük magunkat, ha társul hozzá a lendítő öröm, akkor valóban muzsikálni kezd bennünk a lélek, és ez a muzsikáló lélek csodás alkotásokra képes.

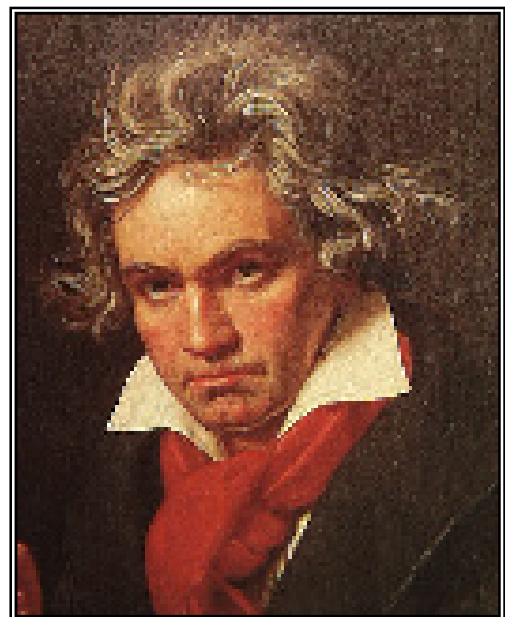
Minden vergődés, kapaszkodás, elmélyülés azért történt, hogy nagyszerű alkotások szülessenek. Az ember tettekben kell, hogy megmutassa lehetőségeit. Ezek a tettek lesznek azok, melyek másokat is magukkal ragadnak.

Az önelégedettség merő illúzió volna, ha csupán a világtól elvonuló eszmélődésben nyilvánulna meg. Ám a tettek jogosan tehetnek elégedetté. A sikerélmény akkor igazi, ha komoly küzdelem előzte meg, de akkor sodró erejű és felemelő.

De sok egyéniség félbemarad csupán azért, mert sose jut el az alkotás örömeig! Igen, mert az alkotás visszahat magára az egyéniségre. Megindul egy „felhintázás”. A jól sikerült alkotás öröme már magasabb start-szinten indítja el a hőst a következő cselekmény-sorra.

Az az ember, aki „bedolgozta” szerteágazó tulajdonságait, aki lelki egyensúlyát biztosította a transzcendens beirányzás alaposságával, akit átjárt a cél felé száguldás öröme, az tud felszabadultan, boldogítóan és eredményesen alkotni.

Mi rejlik az emberben? Még csak nem is sejtjük. Ez a presto azonban megsejteti velünk az emberré válás lehetőségének ködbevesző magaslatát.

FARKAS ISTVÁN

ARANY ÉS OLAJ

Már kezdetben érdemes leszögezni, hogy végig anyagokról van szó. Nem fogalmakról, nem szimbólumokról. Jól meghatározott, mérhető, jellemezhető, meghatározott tulajdonságokkal rendelkező anyagokról.

Sokan és sokat írtak róluk. Hogy mégis én is megteszem, annak két oka van. Egyrészt nem tudok róla, hogy közös vonásaikról és különbségeikről bárki beszámolt volna, másrészt arról sem tudok, hogy a két világbeli szerepüket bárki kihangsúlyozta volna. Talán egyetlen kivétel e tekintetben az Evangéliumok szövege. Meg van nevezve benne mindkét anyag és a figyelmes olvasó találhat a fenti két vonásra és szerepükre utalásokat. A téma aktualitását talán az adja, hogy a jelenkor soha nem látott mértékben tette istenévét a két kézzel fogható anyagot és felejtette el ezzel párhuzamosan a két anyag valóban Istenre utaló jellegét. Prostituíódott – mondhatnánk –, mint manapság a legtöbb dolog, személy, gondolat és szó. Ma általában együtt használják a nevüket, mert a huszadik és úgy tűnik, a huszonegyedik század is az ő nevük jegyében telik.

Néhány helyet megemlítek a fenti szövegből.
Akkor először az arany:

Mt. 10.9

Ne szerezzetek se aranyat, se ezüstöt, se rézpénzt az övetekbe...

Mt. 23.16-17

„Jaj nektek, vak vezetők, akik ezt mondjátok: ha valaki a templomra esküszik, az semmi, de ha valaki a templom aranyára esküszik, azt köti az eskü.

Bolondok és vakok, mi a nagyobb: az arany vagy a templom, amely megszenteli az aranyat?

ApCsel. 3.6

Péter ekkor így szólt hozzá: „Ezüstöm és aranyam nincsen, de amim van, azt adom neked: a názáreti Jézus Krisztus nevében, kelj fel, és járj!”

És akkor az olaj:

Mt. 25.1-10

„Akkor hasonló lesz a mennyek országa a tíz szűzhöz, akik fogták lámpásukat, és kimentek a vőlegény fogadására. Őt közülük balga volt, őt pedig okos. A balgák ugyanis amikor magukhoz vették lámpásukat, nem vittek magukkal olajat, az okosak viszont lámpásukkal együtt olajat is vittek korszóikkban. Mivel pedig a vőlegény késett, mindnyájan elálmosodtak, és elaludtak. Éjfélkor aztán kiáltás hangzott: Íme, a vőlegény! Jöjjetek a fogadására!

Ekkor felébredtek a szűzek mind, és rendbe hozták lámpásukat. A balgák így szóltak az okosakhoz: Adjatok nekünk az olajotokból, mert lámpásunk kialszik. Az okosak így válaszoltak: Hátha nem lesz elég nekünk is meg nektek is: menjetek inkább a kereskedőkhöz, és vegyetek magatoknak. Amíg azok távol voltak vásárolni, megjött a vőlegény, és akik készen voltak,

bementek vele a menyegzőre. Azután bezárták az ajtót.”

Lk. 7.45-47

Te nem csókoltál meg, ő pedig mióta bejöttem, nem szűnt meg csókolni a lábamat.

Te nem kented meg olajjal a fejemet, ő pedig kenettel kente meg a lábamat.

Lk. 10.33-34

Egy úton lévő szamaritánus pedig, amikor odaért hozzá és meglátta, megszánta; odament, olajat és bort öntött sebére, és bekötötte azokat. Aztán feltette őt a saját állatára, elvitte egy fogadóba, és ápolta...

Akkor nézzük a közös vonásokat.

Mindkét anyag értékes. Az arany mennyisége minden korban és népnél a gazdagság mértékét jelentette. Hamvas Béla írásaiban sokat foglalkozik vele és rámutat egy nagyon lényeges jelenségre. Az arany kezdeti és jelenlegi értékmérésének különbségére. Kezdeti – vagyis az ősi civilizációk korából való -, és jelenlegi, vagyis az utóbbi néhány évezred értékmérésének minőségi különbségére. Kezdetben – ahogy mondja – az Istennel, az istenekkel való kapcsolat gazdagságát jelképezte (lásd a maja, azték, perzsa vagy egyiptomi uralkodók környezetét), jelenleg pedig a világi gazdagság jelképe (lásd, hogyan célozza meg minden nemzet aranykészletének vagy az azt biztosító nyersanyagkészletének megszerzését minden nagyhatalom).

Az olaj értéke hasonlóképpen nyilvánvaló. Az ősi civilizációkban az olaj testi szinten általános gyógyszer, tápszert, illatszert és fűszert, szellemi szinten pedig az Istennel, az istenekkel való kapcsolatra felkenés eszköze, a kapcsolat létrejöttének jelző anyaga volt. Korunkban - néhány évtizede - az olaj mennyisége, hozzáférhetősége mértékadó egy nemzetgazdaság egészének gazdagsága szempontjából. Aki olajban „utazik”, az az egész világon a leggazdagabbak köréhez tartozik, legyen az személy, cég, ország, vagy hálózat. Ugyanakkor közös vonásként hozható fel, hogy mindkét anyag – a ma értéknek ítélt formájában – korlátozott mennyiségben áll rendelkezésre. Ma az az értékes, amiből kevés van és hatalmas az igény rá. Megemlíthető még, hogy mindkét anyag – ebben a formában - jól tárolható, felhalmozható. Mindkét anyag ott van minden reálfolyamat mögött szinte láthatatlanul. És talán még egy: mindkét anyag fénye aranysárga.

Megemlíthető még egy hasonlóság, ami a görög nyelvből nyilvánvaló:

kri-: elválasztás, megkülönböztetés, ítélet
 krizo-: arannyal kapcsolatos
 krizma: felkenésre szánt olaj
 Krisztosz: uralomra felkent

Van azonban a két anyag között sok lényeges különbség is.

Míg az arany az egyik leghasznavehetlenebb anyagfajta, mivel szinte semmilyen tulajdonsága nem hasznosítható a hétköznapi emberi életben, addig az olaj – bármelyik formájában - az egyik legsokoldalúbban használható anyagfajta. Kőolaj formájából finomítva a nehézipar, a gyógyászat, a közlekedés, a kozmetikai ipar, az építőipar és a mezőgazdaság nélkülözhetetlen alapanyaga. Növényi és állati olajok formájában – vagy az emberen belüli folyamatokban játszott szerepe alapján - pedig az élet minden folyamata területén nélkülözhetetlen szerepet játszik. Lényeges különbség köztük, hogy amíg az arany szilárd, az olajok folyékony halmazállapotúak. Ugyancsak lényeges különbség, hogy az arany szerves anyag, addig minden olajfajta eredete alapján szerves vagyis a bioszféra folyamatainak terméke. Bár manapság kísérletek történnek az arany gyógyászati, vagyis a szervezet bizonyos folyamatainak segítségét célzó felhasználására, alapvetően nem táplálék. Ezzel szemben a növényi és állati olajok vagy táplálékok vagy az élet egyéb folyamatait szolgáló anyagok. A kőolaj egyes származékai pedig energiaanyagok vagyis a mai nagy égést tápláló eszközök. Alapvető különbségnek tekinthető azonban, hogy míg az arany a föld anyaga, addig, származását tekintve az olajok mind a bioszféra anyagai, vagyis a föld hatásán kívül más erők játéka és tevékenységének eredményeit is magukban hordozzák.

Azonban ezek után is ott marad a kérdés: mi köze ennek a két anyagnak a fentiekén kívül egymáshoz? A kérdést így is feltehetjük: mi teszi ugyanazt az anyagot a világot-, vagyis a Földet vagy/és istentszolgálóvá? És itt érkezünk el a kérdés lényegéhez.

Olyan ez a kérdés, mint a hétköznapi életben az, hogy miért fejlesztünk ki gyártunk olyan sok és olyan sokféle autót? Mondhatjuk azt, hogy azért mert igény van rá, vagy mert a mai tempójú és szétziláltságú nyugati élet már szinte elképzelhetetlen autó nélkül. Vagy, mert az emberi kapcsolatok ezáltal sokkal szélesebb körűvé válhatnak. Azonban valahol mindenki érzi, hogy van az egész folyamat mögött – a gyártás, a technológia, fejlesztés, a beszállítás, a PR és a logisztika, a kereskedelem és szervíz hálózat működtetése, az összes finanszírozási és banki folyamat mögött - egy alapvető folyamat, ami mindezeket láthatatlanul és szinte megfoghatatlanul meghatározza, és ez a haszon felhalmozása, vagyis a pénz és annak alapanyaga: az arany. Ez az a tiltott anyag, amire minden szent könyv azt mondja: Ne ezt, ne ezzel! Mégis, ez az anyag egyetlen és végső célja szinte minden világi tevékenységnek.

Ugyanakkor azt is mondják a szent írások, hogy minden gazdagságot hordd egybe, egy helyre és add

oda! Legyen elég „olajad”, hogy amikor a „völegény” megérkezik, bemehess az ajtón a lámpásoddal és olajaddal. Ez a hozomány. Különböznem is ismernek meg; mintha nem is lennél. Mi ez a másik gazdagság? Mi az alapanyaga? Azt mondtuk sokáig, hogy ez a jócselekedetek gyűjteménye, és ez valószínűleg így is van, ha tudjuk mi a jó, a szükséges ennek a másik rejtett, alapvető folyamatnak. Péter tudta: „aranyam nincs, amim van, azt adom: Krisztus neve...” - azoknál, akik ezt az alapvető igénylőt, a menynek országa kapujában álló völegényt Krisztusnak nevezik. Ez az „amim van” - ahogy Péter mondja, az a láthatatlan anyag, ami ha összegyűlik és kikristályosodik egy új testté – önálló értelem, akarat, cselekvőképesség -, a fizikai test irányítójává válik. A világban ennek hamis megfelelője a pénz, az arany. Ő itt, most, a világban a fizikai test irányítója. Ehhez azonban nincs szükség új testre. Amire az életnek alapvetően szüksége van, azt önmagában is tudja a fizikai test. Így tervezték. Az élet hozta létre önmaga számára. Nem kell hozzá sem intelligencia, sem iskolai végzettség, sem érzelmi gazdagság. Táplálék, fedél, levegő, esetleg néha egy-egy érzelmi megrázkódtatás – és egy irányító, ami nem vár már senkire. Más semmi. Magától működik úgy, ahogy szükséges az életnek. Nincs mit egybehozni. Együtt van. Működik. Akkor meg minek ez a másik anyag?

Nincs más választási lehetőség. Vagy „velem gyűjtesz” vagy „szétszórás” – mondják a szent könyvek. Ami az egészben a csodálatos, hogy ez a gyűjtendő anyag nem a Földből van, nem is a bioszférából és még csak nem is a Napból. Ezeknek csak szüksége van rá. Magasabbról jön, hogy éltesse. Ugyanakkor nagy mennyiségben rendelkezésre áll, de alig kell valakinek. Ez a szerencséje azoknak, akik ezt az anyagot gyűjtik, tárolják és őrzik, hogy legyen, amikor megjön a „völegény”. Nem kiváltság ez. A készülék ott van mindenkinél, az anyag rendelkezésre áll, csak az az erő, ami szétszór, mérhetetlenül nagy és egész életünkkel őt szolgáljuk. A pénz, az arany ez utóbbi erő hamis, látszólagos eszköze. Olyan mintha ez lenne a legfontosabb, de nem az. Mert, ha ezt oda is adjuk a folyamatban maradtunk. Jó emberek leszünk, és ezt a jó embert fogják látni. Mi is és mások is. És dicsérni fogják és szeretni a jó cselekedetei miatt.

Egy lépésnek meg kell ezt előznie. Látnia kell önmagát. Annak, aki. És meg kell halnia annak a szolgálónak, mint hű sáfárnak, aki maga a jót cselekvő. A hű szolgálja a szolgatársak – minden külső és belső megnyilvánulás - szolgálata után a figyelés a gazda érkezésére. Más anyagot, az „olajat” kell gyűjtenie és nem odaadnia, megtartania és bevinnie a kapun. Ezért mondják, hogy újjá kell születned! De ezt már automatikusan nem támogatja az élet. Ehhez tudatos munka kell és türelem, türelem, mert a másik nem akar meghalni.

Mi is ez az anyag akkor valójában? Hogyan kell befogadni és nem szétszórni? Ezek a kulcskérdések. Erről semmit sem lehet mondani. Nincs megnevezve a Mendelejev féle Periódusos rendszerben. Jelenlétét érzékelni viszont bárhol, bármikor lehet. Ha valaki látó szemmel elkezd figyelni önmagát és a körülötte lévő világot, vagyis képes megállni, odaszentelni a figyelmét egy-egy pillanatra olyan helyzetben, amikor nem ért valamit –

„megáll az eszem!” mondjuk ilyenkor -, lehetetlennek tart valami tragikus történést - „ilyet nem tehet meg Isten!” – mondjuk -, vagy egyszerűen nem reagál, nem ítél, nem véleményez, nem minősít csak nyugodtan vár arra, hogy az adott pillanat kinyilvánítsa önmaga jelentését, akkor elkezd valami átalakulni benne – az agykutatók azt mondják, hogy ha ez ismételt előfordul, új kapcsolatok kezdenek kiépülni az agyi idegsejtek között. Valami új behatol a meglévő szervezet automatikus működési rendjébe és elkezd hatni rá – megértődik, megéreződik valami eddig ismeretlen. Az új anyag beszívárog és hatni kezd. Szolidaritás lesz belőle, együtt érzés.

Majd egyre mélyebb értése az ember feladatának, helyének. Ellenkező esetben, szokás szerint egy megnyilvánulásban, egy reakcióban, esetleg egy jó cselekedetben felhasználódik – kisül, elég, felvillan, lebomlik. Én tettem – mondjuk, vagy nem mondjuk, csak érezzük és örülünk, ha mások is látják és velünk örülnek. Mindkettőnek megvan a saját szerepe az életben. A megnyilvánulásnak is és a megállásnak is. A mechanikus és a tudatos tettnek is. De ez az új anyag csak a megállások, az ismételt meg nem nyilvánulások, a figyelem odaszentelése folyamatán keresztül halmozódik fel és kristályosodik ki – ahogy az a másik lassan elhal.

Mennyire nyilvánvaló is lesz ez, amikor emberek kényszerből egymásra vannak utalva. Hamvas azt mondja a Karneválban: „vajon hajlandó lennék-e vele az óvóhelyen hat hetet eltölteni?” Vagy Viktor Frankl pszichológus ugyanezt a kérdést teszi fel a koncentrációs táborban. De nem kell ilyen messzire menni. Minap pár hetet kórházban töltöttem. Ugyanez a kérdés merült fel bennem a szobatársaimmal, a nővérekkel és orvosokkal kapcsolatban, és persze önmagammal kapcsolatban is: ki tudna elviselni hetekig egy ilyen helyen betegtársnak? Vagy egy közösségben: ki költözne velem élet vagy vagyunközösségbe, és én kivel? Minden szobatársam velem együtt pontosan tudta, érezte melyik nővér „kedves” és melyik nem, melyik orvosra bízna rá magát és melyikre nem, ha választhatna. Ki az elviselhetetlen számára a szobában? Csak önmagunkat látjuk ritkán. És ez nem típus kérdése, hiszen kivétel nélkül mindenki a saját tengelye körül pörög. Éppen a típus megszokott pörgését meghaladó figyelem, türelem és belső csend az, ami ennek a különös anyagnak a jelenlétére utal.

Ez képes elviselni azt, amit a személyiség nem ért, nem érez, nem tud elfogadni, amitől felháborodik, ami ellen tiltakozik, és ami végül a legapróbb dolgokban is egy egyértelműen más gesztust nyilvánít meg. És még csak jó vagy rossz ember kérdése sem, hiszen a kórházban mindenki szolgált és adott, és mindenki jó volt. Sőt, az úgynevezetten jó emberek sokszor elviselhetlenebbek voltak az ingerlékenyebbeknél. Nyilvánvalóan láthatóvá váltak azok az erők, amelyek mindenütt ott vannak és amelyekre való reakció vagy a hozzájuk való tudatos hozzáállás eredménye szembevetően különböző volt. Mi volt az az olaj, ami csillapította a tüzet és mi volt olaj a tűzre – az érzelmek tüze?

Ez az anyag olajszerű, mert gyógyító, tápláló, csillapító, kapcsolatteremtő. Akire felkenik – és befogadja -, annak feladata lesz, áldozatot hoz, fizetnie kell érte: fel fog adni valami addig fontosnak ítéltet ennek a feladatnak az érdekében. Hatása megmutatja ezt. Mozgásban lévő, de nem lefelé mozog. Nem egy állapot, hanem egy nagy folyamat eleme. Nem kész, hanem készülő, kiteljesedő, fejlődő. Finomodó, kész a változásra, a fejlődésre, hogy aztán másokat is fejlődésre, ennek keresésére, változásra serkentessen.

Fénye ugyanakkor aranszerűen selymes, felvilágosító, melegítő, átható és éltető. Aki befogadja, azt elkezd átalakítani, majd ad neki egy nézőpontot, ami messze kiemeli a tekintetét a szokásos hétköznapi látómezőből.

Meglátszik az arckifejezésen, a légzésen, a mozdulat nyugalmán, a szó nem logikáján, hanem tisztaságán és a mindezek mögötti csenden. Gondoljunk azokra, akikre felnéztünk, amíg közöttünk voltak és azokra is, akikkel nem találkoztunk, de szavaik igék voltak számunkra. Ez az anyag nincs alávetve a földi gravitációnak. Magasabban van a gravitációs pontja. Itt szabadon jön-megy, áramlik. Csak ott gyűlik össze, ahol üres helyet talál. Ahol nem talál, onnan elmegy, vagy türelmesen vár a helyre, ha erre reményt lát.

Válaszd el a finomat a durvától – mondja a metafizika. Adjatok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené - mondják a szentírások.

KIRÁLY IGNÁCZ

CSALÁD ÉS SZOLGÁLAT

*„Isten Országát csak olyan emberek építhetik fel, akiknek van idejük mások szolgálatára.”
(Bulányi: Bokorlelkiség)/*

A család zártnak mondható működési egysége kiváló lehetőség arra, hogy az oda tartozók –ha akarnak –, túllép-hessenek önmagukon. A szolgálatra nevelődés is a jó példával kezdődik. A szülők egymásért és gyermekeikért élése olyan természetes alap, mely a működéshez nélkülözhetetlen, de a szolgálatra nevelődés tekintetében még nem elég.

A családon túl mutató szolgálatok emelnek a családi, kollektív önzés fölé. Gyermekeink sokkal jobban és szíve-sebben szoktak kifelé szolgálni, mint befelé: ezt kötelességnek /kötelezőnek/, amazzt szabadnak megélt önkibontakozásnak élik meg, sikerélménnyel párosulva.

1./ Alapfeltétel: szolgálat szellemének kialakítása.

Az önzés negatív erőterében a másokért élés jézusi szelleme csak tudatos önneveléssel alakítható ki. Ennek alapja, hogy belássuk: nekem van szükségem a szolgáló életvitelre. Mások szükségállapota mozgósító kihívás arra, hogy munkálhassam az immanens Isten Országát, vagyis a magam boldogságát és az üdvösségemet.

Ez a szemlélet megment attól, hogy irrealitásokba ringassam magamat a szolgálat sikerességét, hatékonyságát illetően. A méltatást végső soron a rejtekben is látó

Atyánkra bízhatom, a hatékonyságomat pedig munkálja az élet magam sem tudhatom, hogyan.

2./ Vesztélyek a szolgálatban.

Kimondott „igen”-jeink, vállalásaink irreális végletei: sorvadó vállalási kedv és túlvállaló világmegváltó álmok.

A vállalási kedv családon belüli sorvadása adódhat lustaságra való hajlamból, kihasználtsági érzésből, parancsuralmi légkör elleni tiltakozásból. Megkeseredett szolgálat is szolgálat, csak elhal benne a továbbfejlődés csírája. Jó esetben az ebből való kimenekülés a családon túli, mások iránti szolgálat készségben nyilvánul meg. Kiút a figyelmes, méltató, a kérni és buzdítani tudó családi légkörben van, amibe az is belefér, hogy a családon kívüli lelkes szolgálatot is méltatni tudjuk.

A családi túlvállalás nem hagy „szabad vegyértéket”, ingyencselédi élethelyzetet mutat. Ebből nem az idejét jókedvvel adó szolgálat, hanem a mártír lelkületű görcsösség alakul ki.

A megoldás iránya a szépen megbeszélte közteherviselés felé van, melyben az alkalmasság és a szükség rugalmasan helyére kerül.

3./ Család: a szolgáló életforma kirepítő fészke.

A szülők számára vállalt szolgálati alapterület. A gyermekek számára szolgálati iskola. A család minden tagja számára pedig erőforrás a jézusi másokért éléshez, a családon túli területeken.

A rossz életvezetésűek felé otthonról és testvérbaráti családokból tanult, megküzdött, hiteles és működő ötletek tovább ajándékozása a hatékony, főként ha ez kellő szerénységgel történik. Ez a szolgálat közérzet javító hatása: kamatozódik a családi küszködés eredménye és ez öröm a szolgálónak, öröm a megsegítettnek. Nem helyette, hanem érte és vele szolgáltatunk, hogy a megsegített fejlődhesen. Ez a jézusi tudat átalakítás életvezetésre vonatkozó része.

A bokros belső segítség olyan, mint egy nagyobb létszámú, önálló családokat létbe segítő családi szolgálat.

Magunkat segítjük. Tesszük ezt, mert szolgálni jó, szükségget csökkenteni - megoldani kötelesség. Együvé tartozásunk nagy szolgálati gyümölcse, hogy amint az én családom tagjai mozdulnak a szükségget szenvedő irányába, úgy számíthatok magam is erre, ha ilyen helyzetbe kerülök.

Az Istenbe vetett ösbizalom alapja, hogy számíthatunk egymásra.

GRATULÁCIÓ!!!

152/2011. (IV. 28.) KGY határozat az „Év Családja” Díj adományozásáról

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése az Érd Város Önkormányzata által adományozható díjakról és kitüntetésekéről szóló 16/1999. (VII. 19.) önkormányzati rendelete alapján:

Király Ignác családja részére az *Év Családja Díjat* adományozza

Határidő: a díj átadására – 2011. május 26.

Felelős: T. Mészáros András polgármester

IN MEMORIAM BULÁNYI GYÖRGY

Távlatok

BULÁNYI GYÖRGY LEVELE

Kedves Távlatok!

„Ha nem jól értelmezzük P. Bulányi írásait és megnyilatkozásait, kérjük, igazítsa helyre” – olvasom a *Távlatok* 1995/6. számának 783. oldalán a főszerkesztő Szabó Ferenc szavait. Meglepő kérelem. Két hónapja sincs, hogy írással kopogtattam egy másik katolikus lap főszerkesztő-

jénél, s telefonja felemelése nélkül vágta írásomat a papírkosarába. Csak hagyományt folytatott, amit főszerkesztő-elődje 14 éve így adott tudtomra: „Léka ezt mondta nekem: »Majd ha Bulányi bevallja és visszavonja tévedéseit, azt a mondatot leközlöheted tőle.«”

Kedves *Távlatok*, nagyon örülök, hogy 77 éves koromra kiérdekelhetem, hogy a magyarországi katolikus sajtóban is nyilatkozhatom „írásaim és megnyilatkozásaim” helyes értelmezésének tárgyában. Ezt megelőzően viszont jó volna tudnom, honnan ez az előzékenység ily nagy hirtelen, amikor a rendszerváltás immár hat éve alatt minden tölem telhető megtemtem a magyarországi katolikus nyilvánosságból kirekesztettségem/ -ünk/ megszüntetése érdekében. Minden eredmény nélkül: könyveimet katolikus boltok nem árulják, újságainkat katolikus templomok nem terjesztik, a katolikus lelkeségi mozgalmak találkozóira a Bokrot nem hívják meg, stb. Jó volna tudnom, kedves Szabó Ferenc főszerkesztő úr, mi indokolja velem szemben ezt az új hangját.

A cikkében említett pap azt a vádat ugyanis, hogy „bolsevista sajtóban” vádolom kollaborálással püspökeinket, a Vatikáni Rádió magyar nyelvű adásának főszerkesztőjétől vette, aki ezt évekkel ezelőtt világgá sugározta, bár nagyon jól tudta s elhallgatta, hogy a csanádi püspöknek a bolsevista sajtóban megjelent írására válaszoltam a „bolsevista sajtóban”; s azt is nagyon jól tudta – s ezt is elhallgatta –, hogy semmiféle katolikus sajtóban nem volt módom közel 50 esztendőn keresztül bármit is megjelentetnem.

Kedves *Távlatok*, ha ez a főszerkesztő megteszi három évvel ezelőtt velem ezt, s most ugyanez a személy három év múltán fölkinálja, hogy írjak a *Távlatok*-ban, ennek nem kis oka lehet. Nem találhatom, hogy mi. Majd elmondja, ha akarja. . . , s ha el szabad mondania. Korábbi magatartását teljes mértékben indokolja az 1982-ben engem/bennünket ért ítélet, mely tiltja a magyarországi papoknak, hogy velünk együttműködjenek. Új magatartását is az a feltétlen hűség indokolja, amellyel szolgálja egyháza hierarchiáját?

Kedves *Távlatok!* Az elítélt személy tölti szépen büntetését. Az elítélők hivatalból képviselték vele szemben az isteni igazságot – közölték tárgyalásán. Amíg az elítélők és/vagy azok jogutódai nem közlik, hogy ítéletük érvénytelen, mert nem az isteni igazságot képviselték, hanem csak egy pártállam utasításait, addig nagyon komolytalan folyóirati tárgyalást rendezni az elítélttel, fejére olvasva akár erényeit, akár bűneit. Minek? El van ítélve – időhatár nélkül. Nem életfogytig, élete elfogyása utánra is.

A peres akták jó része publikálva. Szívesen átengedem közlésre az azóta elhunyt Vass Tamás vácegyházmegyei pap tanulmányát a lefolyt peres eljárás egyházi értékeléséről. Az elítéltnak meg lehet magyarázni, hogy méltán ítélték el, töredelmes bűnbánatra is lehet őt indítani, rá is lehet bírni, hogy folyamodjék kegyelemért. Mindez lehetséges, de gondolom, a *Távlatok* főszerkesztője ismer annyira, hogy tudja: perújrafelvétel az egyetlen valós lehetőség.

1982-ben a budapesti egyházi törvényszék megállapította téves tételeimet. Közöltem vele, hogy azok egyikét sem képviselem. Nem bizonyították rám állításukat, s igazolatlan vádjaikat a Püspöki Konferencia magáévá téve elítélte. Engem és mozgalmam. A Párt parancsára. Tudta ezt akkor, és tudja ma is minden illetékes, ha nem is vallja meg. Halála előtt két héttel Cserháti püspök meg is vallotta. Innen kell gombolyítani ezt az ügyet. Ma vagy 300 év múltán. Kell? Csak akkor kell, ha számít valamit egy magát Jézustól eredeztető egyházban az az igazság, amely szabaddá tesz a szeretetre. Teológiai eszmecserére, melyben az ezt az igazságot keresők szabadon közlik egymással gondolataikat, mindig készen imádkozik a megoldásért.

Budapest, 1995. december 24.

Bulányi György Sch P

A TÁVLATOK FŐSZERKESZTŐJÉNEK VÁLASZA

Kedves Bulányi Atya!

Baráti beszélgetésünk alkalmával nyújtottad át az itt közölt levelet. Akkor ígértem, hogy leközlöm, bár csak később – itthon – olvastam el. Utána írtam Neked, kérve a módosítást, hiszen legfontosabb kérdésedre beszélgetésünk során válaszoltam, így részben időszerütlenné vált. Hangsúlyoztam, hogy nem kért fel senki, se a Vatikánból, se a hazai hierarchiából, hogy „ügyedet” szóvá tegyük. De mivel a Fórum rovatban a magyarországi egyház helyzetével, zsinati megújításával kapcsolatos véleményeket közöljük, a tegnapi tényekre sem boríthatunk fátyolt, hiszen a félig begyógyult sebek még sajognak. Az egyház belső párbeszédének kérdéskörében nem lehetnek tabutémák.

Az nem ránk tartozik, hogy a „perújrafelvételt” sürgesük, hogy a vitás kérdésekben döntőbírák legyünk. Nem is kívántuk ismertetni a Bulányi-ügy minden részletét. Szokolczay Lajos könyve, valamint *Nagypénteki levél* című könyved (Irotron kiadó, Budapest, 1993) bőséges tájékoztatóval szolgál. Máté-Tóth cikke egyébként – szerinted is – tárgyilagosan ismertette a Bokor mozgalmat. (Egyes olvasóink szerint meglehetősen egyoldalúan, „pozitívan” . . .) Az András–Szabó-beszélgetés P. Bulányi (és a Bokor egyes tagjai) írásait, megnyilatkozásait bírálta. A nyelv ugyanis konvencionális jel, a szavaknak, írásoknak közmegegyezéssel jelentésük van. Ha egyszer leírunk, közléseink valamilyen véleményt, azt kiszolgáltatjuk az értelmezéseknek. Így van ez akkor is, ha P. Bulányi az engedelmességről, az egyházrendről vagy az „egyházi hivatalról” stb. véleményt nyilvánít. Mi is elmondtuk véleményünket. A szándékok és a lelkiismeretek vizsgálója egyedül Isten.

Más kérdés az, hogy vajon elítélőid (hivatalból) az isteni igazságot, avagy a pártállam utasításait képviselték-e. Az talán kiderült az András–Szabó-beszélgetésből, hogy a pártállami manipulációnak jelentős szerepet tulajdonítottunk. (Lásd: *Távlatok* 1995/6, 777. old. a Szokolczay-idézettel!)

De 1989/90 után a helyzet megváltozott. A *Nagy-pénteki levél* utolsó oldalán írod, miután a *Lumen gentium* 8. pontjára utaltál: „Nem akkor szolgáljuk az embert, ha a hatalom-gazdagság-erőszak elkötelezettjei meg vannak elégedve velünk. Csak akkor, ha Jézust követjük. A magyarságot is csak így szolgálhatjuk.” Te Magad húztad alá e szavakat, amelyekkel mindenki egyetérthet. De a Jézus-követés történetjé a zsinat szellemében. Ezt idézted a LG 8. pontjából: „Amiként Krisztus a megváltás művét szegénységben és üldözésben végezte el, ugyanígy az egyház ugyanennek az útnak megjárására kap meghívást.” De ugyanebben a pontban még azt is olvassuk, hogy „Krisztus látható szervezettségben alapította meg és tartja fenn szüntelenül szent egyházát, amely a hit, a remény és a szeretet közössége ezen a földön. [. . .] Nem kell két valóságnak tekintenünk a hierarchikus szervekkel ellátott társaságot és Krisztus misztikus testét, a látható gyülekezetet és a kegyelmi közösséget, a földi egyházat és a menyeyei javakban bővelkedő egyházat: ezek emberi és isteni elemekből álló egyetlen összetett valóságot alkotnak. . .” És itt a zsinati dokumentum a megtestülés misztériumához hasonlítja az egyház misztériumát. Később pedig az okmány kiemeli, hogy – Krisztustól eltérően, aki bünt nem ismert – az egyház „bűnösöket foglal magában; egyszerre szent is és folyton megtisztulásra is szorul, a bűnbánatnak és a megújulásnak útját járja szüntelen.”

Ebben a konkrét egyházban, itt és most, a – tagjaiban, vezetőiben is – bűnös egyházban találkozunk Jézus Krisztussal; ez az egyház az igazság és a kegyelem közvetítője. Lehet *álmodozni* – *amint Te is teszed, kedves Atya, a Nagypénteki levél*-ben újra leközölt 1980-as *Egyházrend* végén (NL 263kk) – a holnap eszményi egyházáról. A zsinati reformnak és korszerűsödésének is az a célja, hogy a valóságos egyház megközelítse a krisztusi eszményt, az egy, szent, katolikus és apostoli egyház Krisztus által akart teljességét. De ez csak úgy lehetséges, ha valamennyien, a hierarchia tagjai éppúgy, mint a többi megkeresztelt, megtérünk Krisztushoz. Úgy, hogy nem másokat vádolunk és buzdítunk, hanem magunkon kezdjük – Isten kegyelmével.

Kedves Gyurka bá! Veled együtt mondom azt a szép imát az alázatért, amelyet az *Egyházrend* végén (NL 278) olvasok: „Jézusom, tudom, hogy minden szavam annyit ér, amennyi a szolgálni akarás bennem. Hiszem, hogy egyházadra vigyázol. A mai struktúrájában is vigyázol reá, és a mai struktúrájában is a Tied.

Add meg, hogy úgy legyek bizonyos abban, amit jónak gondolok, hogy mindig készséges legyek odaigazítani gondolataimat azokéhoz, akikben a Lélek szavát kell felfedeznem. Amen.”

Sok szeretettel köszönt: Szabó Ferenc SJ

IN MEMORIAM DOMBI FERENC

ÉGI BÉKE A FÖLDÖN

Egy katolikus pap párbeszéde égi lényekkel

1993 és 2002 között Jézus Urunk válaszokat adott írásban feltett kérdésekre egy magyar katolikus papon keresztül. Az így keletkezett 4770 "építő, buzdító és vigasztaló" levél 43 kötetben került publikálásra.

A 43 Hang kötet szerzője Dombi Ferenc 1927 november 27-én született Szob községben, egy tizenkét gyermekes család ötödik gyermekeként, mint első fiú. Tanulmányait Székesfehérvárott és Szegeden végezte.

1954-ben szentelték pappá. Egy évig káplán, majd hitoktató.

1960-tól az állam nem engedélyezi hivatalos működését Székesfehérvárott és Nagy-Budapest területén.

1977-től nem kap engedélyt önálló működésre.

1979-től Pátkán működhet, mint plébános, egészen nyugdíjaztatásáig, 1987-ig.

1991-ben engedélyt kap a Váci Megyés Főpásztortól arra, hogy Inárcs községben kiséítő lelkipásztori munkát végezhesen. Itt a hívek áldozatos szeretete, és a helyi önkormányzat jóindulatú hozzáállása folytán két év alatt plébániát építenek számára, s a Váci Megyés Főpásztortól folytatólagosan évenként engedélyt kap a további működéshez.

Inárcson erősödik meg benne a **HANG**, amelyben **égi lények** gondolatait ismeri fel.

Könyvei ezeket a gondolatokat tartalmazzák.

Működési engedélyét 1997 őszén, a Váci Megyés-főpásztor, a Váci Egyházmegye területére vonatkozóan visszavonta. Majd 1999 őszén ismét visszakapta.

2004. május 1-én elhagyta a földi világot, és égi otthonába költözött.

Interjúrészetek Dombi Ferenc 1997. évi portréfilmjéből

"Míg idea valami, addig csak hordozóját boldogítja. A megvalósult idea kell hogy hordozza Alkotóját. Erre és ezért teremtettelek!" (HANG)

Egyáltalán nem papnak készültem, hanem tornatanárnak. Harmadik helyezést értem el az országos középiskolai bokszbajnokságon, és a párt is vitt mindenfelé. Bevallom, nem bántam, mert ezeken a rendezvényeken elszavaltam a magamét, azután el is tűnhettem. A többieknek viszont végig kellett állniuk az egészet.

1948-ban történt. Egyedül mentem haza egy ligeten keresztül, megjelent Jézus, és azt mondta: - Papnak kell lenned! Nem tudom másképpen elmondani. Nem is lehet mihez hasonlítani, mert valóságosabb volt bármilyen földi dolognál. Jó negyedórát vitáztam is Vele, hogy nem lehet, ebből botrány lesz. Éppen akkortájt jelent meg a helyi újságban nagy betűkkel, hogy Dombi Ferencet továbbtanulásban támogatni fogja a párt. De Ő nem tágitott, s én elfogadtam, nincs mese, ha Jézus hív, pap leszek.

Beszélték utóbb is városszerte: képzeljétek, a Dombi Feri, a nagy kommunista elment papnak! Én azóta, hogy beléptem a papi szeminárium ajtaján, boldog ember vagyok.

Mivel sokan jöttek hozzám, a régi állami vezetés nyomást gyakorolt, hogy állítsanak le. Persze akárhová, küldtek, a fiatalok hamar körém kezdtek gyűlni. Dobáltak is egyik helyről a másikra, hogy seholy tudják gyökeret verni. Aztán idő előtt nyugdíjaztak, 1987-ben. Sem az államnak nem kellettem, sem az egyháznak. És akkor még csak 58 éves voltam! Tele gözzel, energiával. Hát, mondom, mi a csuda ez, hogy senkinek nem kellek?

Egy darabig lépcsőházakat takarítottam, majd rendszerváltás előtt két évig remetéskedtem. Remetiségemben nagyon sok kötött imát mondtam. Sokkal többet, mint amennyi egy papnak elő van írva. Egyszer csak újra megszólalt bennem a Hang: 'Ne ezeket mond, hanem beszéljessünk!'

Még körül is néztem, vajon ki az. Attól kezdve akármilyen kérdést tettem fel, Ő válaszolt. Később, miután Inárcsra kerültem, azt is kérte a Hang, hogy írjam le a vele való beszélgetéseket, a mások kérdésére jött válaszokat. Hát így születtek a Hang kötetek.

Én katolikus papként sem tudok attól szabadulni, hogy a reinkarnáció gondolatát egyszerűen képtelenség kikerülni. Nem ezt tanultam, mégis minden erre vonatkozó kérdésre azt válaszolta a Hang, hogy igenis van reinkarnáció.

Tulajdonképpen, amikor valaki meghal, a tapasztalatát átviszi a másvilágra. Amikor pedig megszületik, előző életének a tapasztalatát és adósságait hozza magával, cipeli tovább. Aki tisztában van ezzel, az könnyebben felülemelkedik a problémákon, és megérti: nem baj, ha a földön a szeretet elsősorban nem élvezet, hanem áldozat, mert ez a boldogság ára. Egy kupica pálinkáért is adni kell valamit.

Ha az ember ezeket komolyan átgondolja, abban az esetben ráérez arra is, hogy a Föld lényegében egy kifutópálya. Megette a csuda azt a repülőt, amelyik a

kifutópályán csak furikázik körbe-körbe! Az azért van, hogy felszálljon az égbe!

Jézus első bejelentése a világtörténelemben így hangzott: "Betelt az idő, érkezett hozzátok Isten országa, alkítsátok át a gondolkodásotokat!" Nem azt mondta, hogy a körülményeiteket, hanem a gondolkodásotokat!

Tulajdonképpen itt a probléma. Mi mindig a körülményeinket akarjuk megváltoztatni, gondolván, hogy attól jó lesz az életünk. Ez pedig nem igaz. Ez a bódultság iránya. Menekülés, felelősségáthárítás. Nem én felelek azért, mert boldogtalan vagyok, hanem valaki más. Ez képtelenség! A Jóisten mindenkit boldogságra teremtett.

Azt szoktuk mondani, hogy az ember elsősorban nyakától felfelé ember. Amíg a fejünkben nincs rend, addig szívünkben sem lesz. Vagyis egyszer meg kell, hogy világosodjunk: a boldogság rajtam múlik, nem a másik emberen. Rajtam. Én pedig a gondolkodásom szerint fogok boldog, vagy boldogtalan lenni.

Én például nagyon jól tudom, hogy az én boldogságom nem függ másától. Nem felelek másért, én magamért felelek. Ez annyit jelent, hogy mindazt, amit mondok, nem azért mondom, hogy elfogadják. Mindenki azt gondol róla, amit akar. Így van bennem béke.

Mindannyiunknak arra kéne ráhajtani, hogy ez a belső béke ne csupán szólam legyen. Ezért itt a földön igenis meg kell küzdenünk.

Az evangélium görög eredetű szó (euangelion), a jelentése jó hír, örömhír. Az újszövetség 4 evangéliumot ismer, amelyet Márk, Máté, Lukács és János írt. Közülük Márk, Máté és Lukács szinoptikusok, azaz együttlátóak voltak. Evangéliumaikat ezért szinoptikus evangéliumoknak is nevezzük. Ezekben az evangéliumokban Jézus emberi mivolta hangsúlyosabb ("Ember Fia"), nyelvezetük egyszerűbb és sok példabeszédet tartalmaznak. Az ő evangéliumaik galileai történeteket írnak le. János evangéliuma egyedi. Ez az evangélium filozofikusabb, Jézus isteni mivoltát emeli ki, júdeai és jeruzsálemi történeteket mond el és nincs benne példabeszéd.

A fenti evangéliumok elégségesek ahhoz, hogy jézusi emberré váljunk. A Hang kötetek ezeket az evangéliumokat, Jézus tanításait fejtik ki a mai kor emberének nyelvezetén, Márk, Máté, Lukács és János evangéliumával teljes összhangban.

A különböző szellemi áramlatok a felszínen különbözőek. Minél jobban mélyülnek, ahogy a mélyre hatnak (buddhizmus, Krisna tudat stb.) annál inkább egy vagyok velük, vagy ők velem. A mélységben egyek vagyunk.

De, ahogy jövünk a felszínre, ott nagyon tagozódik, és azt hiszem, hogy a kereső emberek egy darabig keresnek, de mintha lenne valami szellemi restség arra, hogy elmélyüljenek, hogy a mélyre merjenek evezni, mert ott meggyőződés, hogy bármelyik szellemi áramlathoz is tartozik az illető, a lényegét meg fogja tudni érezni, mert a lényeg micsoda?

Kivétel nélkül mindenkinek egyetlen hivatás van. Nem igaz, hogy van papi hivatás, meg orvosi, csak mi találtuk ki. Mert martinászi hivatásról, vagy utcaseprői hivatásról nem beszélünk, csak ami olyan szép, ami olyan intelligensnek tűnik, arra mondjuk, hogy ez hivatás.

A valóság az, hogy egy az a dolog, amire hívott bennünket az Úr: „A legnagyobb jót a másik embernek megtenni”. S ez mi?

Nem az hogy szeressem, hanem, hogy tanítsam meg szeretni.

Ennek feltétlen feltétele, hogy szeressem, de ő attól nem lesz boldog.

Ő attól lesz boldog, ha őbenne is az a belső meleg kigyullad, az a fény, az a tűz, ami nem kormoz, nem éget, hanem világít, melegít.

Tehát nekünk - én azt hiszem - kivétel nélkül mindenkinek, az volna a hivatása, hogy tanítsuk meg azokat szeretni, akikkel kapcsolatba kerülünk.

Ha ők azt nem fogadják el, az az ő ügyük. De a mi szívünk békéje az csúcsérték kell hogy legyen számunkra.

Ezt Jézus úgy fejezte ki, s ezért főparancs, hogy: „szeresd felebarátodat, mint önmagadat”. Ennél nagyobb nincsen.

Ezek a szellemi áramlatok, meg politikai, gazdasági áramlatok kívülről befelé akarják megtalálni az emberek szívében a békét, meg a nyugalmat, holott én ennek a fordítottját tudom elképzelni.

Ha a szívünkben rend van, akkor annak kell kifelé áradni. Vagy boldog akarsz lenni, vagy bódult akarsz lenni.

Egy olyan belső szabadságom van, amit nem tudok senkivel és semmivel helyettesíteni.

Szabadság egyenlő: külső-belső kényszer ellenére tudom tenni a meglátott jót.

Pál mondja: Ahol a Lélek, ott a szabadság. Egy ilyen szabadságot csak az Isten lelke adhat.

Nem kívülről befelé van a megoldás, hanem belülről kifelé. És ezt a szívbéket, ezt feltétlenül mindenki megkapja attól a Jézustól, akit én megismertem az evangéliumokon keresztül.

Előadásaim címe: Égi béke a Földön.

Mert aki belőlem szól, az mindig azt mondja, ami épít, buzdít, vigasztal. És soha, egyetlen egy esetben sem mondja, azt, ami rombol, kétségbe ejt és elkésérít.

A reinkarnációval tudnám magyarázni ezt az egészet, hogy boldog csak úgy tud lenni az ember, ahogy az Isten gondolta el, s miután nem úgy akartunk, s akartam boldog lenni, ezért kellett lejönni a Földre.

Jézus tanításai kianalizálásának az lesz a következménye, hogy ha valaki ezt komolyan átéli és át-gondolja, akkor rend lesz a fejében. Akkor tud olyan választ adni a felmerülő kérdésekre, amik megnyugtatók, s nem tekintélyekre kell hivatkozni, hanem a józan észére hivatkozhat bárki.

A hang mindig olyasmit mond, ami épít, buzdít, vigasztal. És soha nem ellentétes azzal, ami az evangéliumokban is –ha nem is kifejtve – de magjában jelen van.

Az emberek kiábrándultak az intézményes vonalakból, ezekből a jogi megkötözöttségekből. Biztos, hogy rendnek lenni kell, tehát kellene olyan felekezetek, egyházak, amelyekben az emberek megtalálják az utat a megfelelő irányba, de csak akkor, ha közvetlenül is kapcsolatot tudnak teremteni Jézussal.

Tehát nem úgy van, hogy az egyházakon keresztül Jézushoz, hanem fordítva, Jézuson keresztül az egyházakhoz.

FARAGÓ FERENC

TANYAI SZILÁNKOK...

Még a „szemet – szemért” elv sem valósul meg napjainkban, mert egy szemért máris többet akarunk.

Az emberi elme minden esetben csak vallásos módon tud gondolkodni, még ha azt ateizmusnak nevezi is.

Miközben mindig azt hisszük, hogy urai vagyunk gondolatainknak, szavainknak, cselekedeteinknek; mindig más és más úr gondolkodtat, beszéltet, cselekedtet mindannyiunkat.

Minden időpillanatban jobb és jobb emberré kell válnunk, mint amilyenek az adott időpillanatban vagyunk.

Teológia. Isten tanulmányozása: önmagunk tanulmányozása.

Az élet sokkal inkább *kérdés*, mint *válasz*...

Az emberi gondolkodás legnagyobb tévedése az, hogy csak azt tekinti valóságnak, realitásnak, objektivitásnak, ami fizikai tényként nyilvánul meg.

Nagyfokú *szeretetéhség* van a világban, ám ezt egy még nagyobb fokú *teltségérzés* nyomja el.

Pedagógusi hitvallás: szolgálni, de nem kiszolgáltatottnak lenni!

A globalizáció az a képzeletbeli hely, ahol a gazdagok hazugsága igazsággá változik.

Minden pillanatnyi állapot az előző állapotok szükség-szerű eredménye.

Tisztességtelenséggel szemben is tisztességesnek kell lennünk!

Részletekben van az Egész...

'Én'-tudat = sikerült valakivé álcázni magunkat.

Az a baj a tényekkel, hogy oly bizonytalanok...

A hit útja tudáshoz, a tudás útja hithez vezet. A két út külön-külön nem vezet sehova.

Bizony, ha az ember Istenre akar *találni*, el kell előbb tévednie.

Könnyű dolog megtudni azt, hogy milyen a világ, nehéz dolog megtudni azt, hogy milyennek kellene lennie.

A természet nem mond ellent a természetfelettinek, csupán önmagán túl érzékeli.

Haladásba vetett hit: Hármat kell ahhoz lépni, hogy egy lépést haladjunk.

Dialektika. Egyszerre vagyunk sértők és megsértettek.

Az emberi elme a határok átlépésében mindig határtalan – de a határt átlépni sohasem tudja.

Eszkatológia. Ha a végről van szó, mindig a kezdetről is szó van. – Ha a kezdetről van szó, mindig a végről is szó van.

Az ismeretlen ismertté tévése még több és több ismeretlent generál.

A semmiben van a minden, a mindenben van a semmi.

A legnagyobb átok, ami rajtunk ül: a *születés* és a *halál* biztos tudata.

Mi a pokol? – Találkozás az önvalónkkal. Mi a mennyország? – Találkozás az önvalónkkal.

...már hétmilliárd monodráma, és a függöny még mindig nem gördült le!

A családok összetartó ereje a patriarchális és a matriarchális jelleg tartós harmóniáján alapul. Ám ezt az alapot már a modern családokban nem leljük fel.

Emlékezz a jövőre!!!

Egoizmus: nekem, enyém, értem, nálam, miattam, felőlem, magamnak, belőlem, tőlem, irántam, általam, nélkülem...

A véges nélkül a végtelennek sem lenne értelme. – A végtelen nélkül a végesnek sem lenne semmi értelme.

A *hit* mindig az egészre, a *vallás* midig a részre vonatkozik.

Ami benne van a hitünkben, az benne van a valóságban is.

A politikában az a legnagyobb paradoxon, hogy nem lehet benne hazudni, de mégis mindenki, mindenkoron hazudik benne.

A vallás lázadás Isten ellen...

A világi hatalom megköveteli önmaga számára a kizárólagosságot még az emberiség pusztulása árán is. Az isteni hatalom kizárólagos és emberiséget teremtő.

Gazdagodás kizárólag a *szegényedés* árán történhet.

Posztmodern transzparens: „*Mennyiségi* mértékek helyébe *minőségi* értékeket!”

Fináncoligarchia. Az egyetemes értékmérő a pénz lett, ezért már nincsenek egyetemes értékeink.

Gyakran az utópiák a legreálisabbak és a reáliák a legutópikusabbak.

Ha nincs *szerelem*, hiába minden erkölcs, ha nincs *erkölcs*, hiába minden *törvény*...

Valláspolitikai. A legveszélyesebb két réteg a fanatikus hívők és a fanatikus nem hívők rétege.

Szodoma és Gomorra. – Amerika és Európa.

Szükségünk van a racionalizmusunk ésszerűsítésére!

Ökológia. Jobb életben maradni, mint jobban élni.

A természeti világ akár összes törvényét felfedezhetjük, de soha nem a természetben, hanem mindig önmagunkban.

